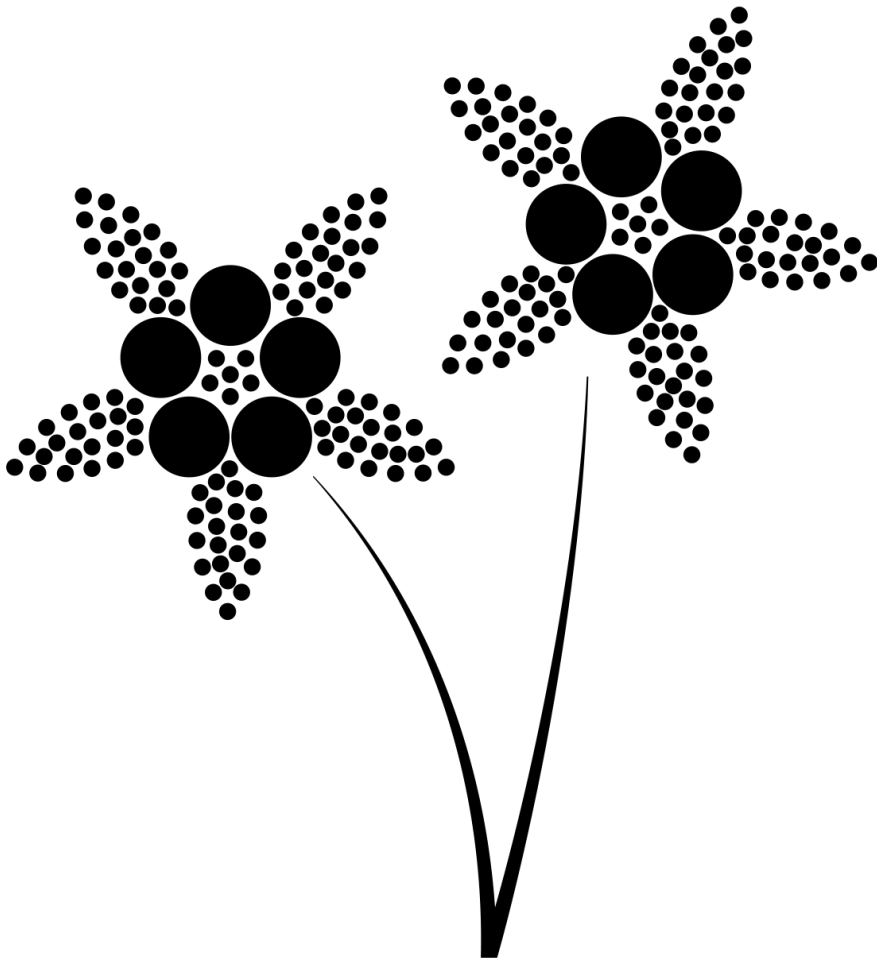

Vilket kön har HPV?

En kvantitativ innehållsanalys om rapportering kring HPV
främst riktar sig mot kvinnor eller män

Examensarbete

Författare: Alva Gruvhammar &
Kajsa Svedlund Kylsjö

Handledare: Signe Kjaer Jensen
Examinator: Pernilla Jonsson
Severson

Lärosäte: Linnéuniversitetet

Termin: HT25

Ämne: Journalistik

Nivå: Kandidat

Engelsk titel

What gender does HPV have? A quantitative content analysis of whether HPV reporting primarily targets women or men

Abstract

This study examines how human papillomavirus (HPV) is reported and which genders are mentioned in the reporting of Sweden's largest digital newspaper, Aftonbladet. HPV is a sexually transmitted virus that can cause genital warts and different types of cancer in people of all genders, although cervical cancer has historically received the most attention. In Sweden, an HPV vaccine that protects against most cancer- and wart-causing virus types has been offered free of charge to girls since 2012 and to boys since 2020. Despite established knowledge that the vaccine protects men and contributes to herd immunity, making the elimination of cervical cancer possible, it is unclear whether media reporting reflects these developments. The aim of this study is to investigate whether Aftonbladet's coverage of HPV has changed in relation to gender and themes following the inclusion of boys in the vaccination program. Specifically, the study analyzes which genders are mentioned depending on how HPV is reported, for example as a sexually transmitted disease or as a cause of cancer, as well as the overall dominant themes of HPV. The study applies framing theory and gender theory through a quantitative content analysis. Two time periods are analyzed, five years prior to and five years following the introduction of free HPV vaccination for boys. The results show that Aftonbladet mainly reports about HPV in relation to cancer, with cervical cancer being by far the most frequently mentioned. A change can be observed in vaccine recommendations during the first period where vaccination is primarily recommended for women, whereas recommendations are more gender-balanced in the second period. However, despite these changes, HPV continues to be mainly associated with women in the reporting across both time periods in Aftonbladet.

Nyckelord

Humant papillomvirus (HPV), HPV-vaccin, Gestaltningsteori, Genusteori, Kvantitativ innehållsanalys, Media

Tack

Tack till vår handledare Signe Kjaer Jensen för vägledning genom denna uppsats.

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
2 Bakgrund och problemformulering	2
3 Litteraturgranskning	4
3.1 Teori.....	4
3.1.1 Gestaltningsteorin.....	4
3.1.2 Genusteori.....	7
3.1.3 Sammanfattning av teorier.....	8
3.2 Nuvarande forskningsläge.....	9
3.3 Tidigare forskning.....	9
3.3.1 Nordisk forskning inom HPV.....	9
3.3.2 Medial uppmärksamhet och gestaltning av HPV.....	10
3.3.3 Könsnormer och ansvar.....	13
3.4 Syfte och frågeställning.....	17
3.4.1 Forskningsfrågor.....	17
4 Metod och material	17
4.1 Introduktion till metod.....	17
4.2 Kvantitativ innehållsanalys.....	18
4.2.1 Tillvägagångssätt.....	18
4.2.2 Operationalisering.....	19
4.2.3 Förklaring till variabler.....	20
4.2.4 Variabeldefinition.....	20
4.2.5 Pilotstudie och interkodarreliabilitetstest.....	25
4.2.6 Material och urval.....	25
4.3 Metodkritik.....	27
4.4 Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet.....	27
4.5 Forskningsetik.....	28
4.6 AI-användning.....	29
5 Resultat och analys	29
5.1 Ämesteman om HPV.....	29
5.2 Ämnestema kön.....	32
5.3 Cancerformer nämnda.....	35
6 Diskussion och sammanfattning	36
6.1 Diskussion.....	36
6.2 Sammanfattning.....	39
7 Referenser	41

Bilagor

Bilaga 1: Kodinstruktioner	1
Bilaga 2: Kodschema	2

1 Inledning

Tidigare medieforskning visar att viruset HPV ofta förknippas med kvinnor i medierapporteringen (Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Xiao & Su, 2020). Liknande mönster som visar på att kvinnor i högre grad förknippas med HPV kan också ses i kommunikation- och hälsostudier om HPV (Charles, 2014; Stanley et al., 2018; Zhou et al., 2025). Enligt Li et al. (2022) kan en kvinnoinriktad rapportering om HPV leda till att män inte ser HPV som deras ansvar och på sådant sätt påverka viljan att vaccinera sig. Enligt forskningen är det mest effektivt att båda kön vaccineras för att förebygga och på sikt utrota livmoderhalscancer (Karolinska Institutet, 2023). Den tidigare forskningen visar även att rapporteringen sällan nämner att män kan få cancer av HPV (Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Xiao & Su, 2020), trots att båda kön kan få olika cancerformer till följd av en HPV-infektion (Folkhälsomyndigheten, 2025). Män som har sex med män är bland annat en grupp som löper större risk för sjukdom av HPV (Hpvvaccin, 2016).

HPV-vaccin har ingått i det svenska barnvaccinationsprogrammet för flickor sedan 2012 (Hpvvaccin, 2022) och har sedan 2020 erbjuds kostnadsfritt även till pojkar (Karolinska Institutet, 2023). Vidare rekommenderar Folkhälsomyndigheten (2025) vaccination mot HPV för alla vuxna upp till 26 års ålder. År 2024 avsatte regeringen 4 miljoner kronor för att främja en jämlik och hög täckningsgrad för HPV-vaccination, med målet att på sikt utrota livmoderhalscancer (Regeringskansliet, 2024).

Mot bakgrund av regeringens ambition att uppnå en mer jämställd hälsa, samt Folkhälsomyndighetens rekommendationer, undersöker denna studie inom journalistisk forskning i vilken utsträckning medias rapportering i Sverige speglar det målet.

2 Bakgrund och problemformulering

År 2006 godkänns det första HPV-vaccinet i ett antal EU-länder, däribland Sverige. Två år senare får Harald Zur Hausen nobelpriset för hans upptäckt av att HPV orsakar livmoderhalscancer, något han påstod redan år 1974 (The Nobel Foundation, 2008). Detta ledde till att fler forskare senare kunde konstatera att HPV var kopplat till andra cancerformer också, så som cancer i vagina, penis, mun, svalg och anus (Lowy, 2024).

År 2012 införs vaccinet i Sveriges barnvaccinationsprogram där det erbjuds kostnadsfritt för flickor. Fem år senare har över 71 länder infört HPV-vaccination i sitt nationella vaccinationsprogram, varav 11 länder har också inkluderat vaccination för pojkar. I Sverige införs vaccination för pojkar år 2020 genom barnvaccinationsprogrammet (Hpvvaccin, 2025). Från och med 2019 är det Gardasil 9 som erbjuds, ett vaccin som skyddar mot nio olika typer av HPV (Cancerfonden, u.å.). Nära i tid har det också skett en kampanj i Sverige, som inleddes 2021, för att utrota HPV och livmoderhalscancer, där kvinnor födda 1994-1999 erbjöds gratis vaccination med efterföljande HPV-prov (International Human Papillomavirus Reference Center, u.å.).

Tidigare forskning från Kina, Kanada, USA och Danmark visar att HPV och HPV-vaccinering framställs och upplevs som något kopplat till kvinnor. Framställningen är att kvinnor drabbas mest och värst där fokuset ligger på livmoderhalscancer, och det huvudsakliga ansvaret ligger på kvinnan att vara informerad och skydda sig genom HPV-

vaccinering (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Suppli et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). En del av studierna påpekar att detta kan bidra till att män inte ser HPV som deras ansvar, eller inte ser hälsofördelarna med att vaccinera sig utöver att skydda kvinnor från att bli smittade, då män ser HPV som något kvinnor drabbas av. Många av studierna analyserar även hur HPV som könssjukdom framställs och hur den starka kvinnoinriktningen kan bidra till att kvinnor förväntas vara kunniga inom HPV-spridning, som sprids via sexuell kontakt, och skyddsåtgärder. På sådant sätt bidrar denna skildring till att kvinnor förväntas bära det största ansvaret för den gemensamma sexuella hälsan i heterosexuella par (Stanley et al., 2018). HPV är den vanligaste sexuellt överföringsbara sjukdomen på grund av sin höga smittsamhet (Folkhälsomyndigheten, 2025). Virusets spridning kan ske via samlag men även via hud och slemhinnekontakt. HPV-vaccinet ger därför både skydd mot kondylom och hud- och könsvårtor som en HPV-infektion kan leda till, samt cancerarter som kan utvecklas av viruset. Inom kinesisk kultur har HPV-infektioner, på grund av sin sexuella smittsamhet, förknippats med skam och promiskuitet hos kvinnor (Li et al., 2022). På sådant sätt skapas press på kvinnor att skydda sig och ansvara för sin sexuella hälsa för att bibehålla sin respektable status i samhället. Detta är viktiga aspekter att undersöka i framställningen av HPV i Aftonbladet för att sätta HPV-infektioner i ett djupare sammanhang än enbart som cancerorsakande.

Liknande studier finns inte i Sverige och vi avser därför att fylla en kunskapslucka i svensk journalistikforskning samt bidra till internationell forskning om hur HPV framställs från ett genusperspektiv i svensk nyhetsmedia. Mot bakgrund från tidigare forskning undersöker vår studie om liknande mönster förekommer även i svensk nyhetsrapportering. I studien kommer Aftonbladet att analyseras eftersom det är Sveriges mest lästa webbtidning (Orvesto, 2025), och därmed också sannolikt en tidning med högt inflytande. Valet av att bara analysera Aftonbladet grundar sig i studiens syfte att analysera hela populationen av HPV-relaterade artiklar inom en och samma redaktion, vilket möjliggör en mer sammanhållen och rättvis bild av vilka aspekter som är återkommande i tidningens rapportering av HPV. Hade flera tidningar inkluderats för att kunna jämföra resultaten hade analysmaterialet blivit för stort där vi behövt göra ett urval på grund av uppsatsens tidsbegränsning. Genom att undersöka samma tidning kan vi enklare se mönster i hur de redaktionella valen sett ut över tid och få en mer heltäckande och generaliserbar bild av hur HPV framställts i Aftonbladets rapportering under vår bestämda tidsperiod. Denna tidsperiod utgår från eventet där Gardasil 9 började erbjudas gratis till pojkar hösten 2020, med ett tidsspänn på fem år innan och fem år efter. Syftet med att analysera ett tidsspänn på sammanlagt 10 år utifrån detta event är för att kunna få en mer övergripande och rättvis bild av Aftonbladets rapportering om HPV. På sådant sätt kan vi tydligare urskilja mönster och identifiera skillnader och förändringar som skett i Aftonbladets rapportering om HPV i relation till kön över tid.

Aftonbladet är en av Sveriges två kvällstidningar (Mediebarometern, 2024) och beskriver sin ledarsida som oberoende socialdemokratisk (Aftonbladet, 2016). I den här studien har varken ledare eller debattartiklar inkluderats i analysen. Enligt Aftonbladet (2016) har deras nyhetsredaktion ingen politisk färg. Enligt Mediebarometern (2024) läste 43 % av befolkningen mellan 9 - 85 år en kvällstidning en genomsnittlig dag, varav majoriteten läste tidningen digitalt (41 %). Nästan en av fyra av befolkningen tog del av en digital kvällstidning i mer än 15 minuter. Detta visar att en stor del av Sveriges befolkningen tar del av Aftonbladets innehåll digitalt och därmed också möjligtvis påverkar deras förståelse kring ämnen som de rapporterar om, däribland HPV.

Aftonbladet, som andra kvällstidningar, använder sig av tabloidformat. Det betyder att tidningen har ett mindre format än en vanlig tidning, med fokus på kortare text och bilder för att fånga läsaren (Andersson, 2013). Tabloidformatet blev en global trend i många länder på 2000-talets inledande år, inklusive Sverige, och är därför något de flesta tidningar idag använder, inklusive dagstidningar. Detta har kritiserats för att påverka journalistikens kvalitet negativt, eftersom tabloidjournalistik är något som förknippas med sensation och underhållning. Samtidigt påstås det också att det varit en positiv förändring för de som tar del av journalistiken, eftersom fokuset ligger på att tilltala publiken (Andersson, 2013). Detta kan ha en betydelse för vilka aspekter av HPV som presenteras i Aftonbladet och därför relevant att beakta i vår analys.

Då HPV berör hela befolkningen är det viktigt att undersöka vilka aspekter av ämnet som Aftonbladet väljer att framföra och därigenom kan påverka hur ämnet uppfattas av allmänheten. Jarlbo (2006) säger att medier troligtvis ger en långsiktig effekt på individer tillsammans med interpersonell kommunikation vad gäller normer, värderingar och förväntade beteenden. Studien avser därför att identifiera möjliga skillnader i representation i Aftonbladets rapportering om HPV, som potentiellt kan påverka hälsouppfattningen och vaccinationsviljan i Sverige. Då denna studie är en deskriptiv analys som räknar på förekomsten av valda ämnesteman av HPV-gestaltningen kan vi inte uttala oss om vad framställningen i Aftonbladet har för konsekvenser, då inga gestaltningar har analyserats, utan visar enbart på vilka mönster som förekommer i tidningens rapportering. Med ämnesteman menar vi i denna studie att räkna på vad artikeln innehåller. Det vi räknar på är vilket kön som nämns, förekomsten av valda aspekter som omvandlats till mätbara variabler (se Bilaga 1), och frekvensen av dessa under tid. Vi analyserar inte gestaltningar, som i så fall skulle avse hur dessa aspekter tolkas.

3 Litteraturgranskning

3.1 Teori

I studien kommer gestaltningsteori samt genusteori att användas för att analysera och besvara studiens forskningsfrågor. Genom att kombinera gestaltningsteori och genusteori möjliggörs en analys av hur Aftonbladet rapporterar om HPV i relation till kön. För att övergå från teori till empiri behöver en operationalisering ske (Holme & Solvang, 1997). I vår studie har gestaltning operationaliserats genom ämnesteman som visar återkommande sätt att framhäva och beskriva olika aspekter av HPV som sedan omvandlas till mätbara variabler. Dessa ämnesteman ska inte ses som fullständiga, kvalitativa gestaltningar, utan fungerar som kvantitativa mått på hur ofta olika tematiska mönster förekommer. Studien undersöker exempelvis om vissa ämnesteman i högre grad kopplas till ett kön, såsom när HPV främst associeras med livmoderhalscancer. På så sätt kan studien möjligtvis bidra till en förståelse av hur medias framställning av ett ämne kan spegla och reproducera könsnormer med hjälp av genusteori.

3.1.1 Gestaltningsteorin

I studien används gestaltningsteorin (framing) som teoretiskt ramverk. Teorin belyser hur människor skapar förståelse för sin omvärld genom kommunikation (Shehata, 2019) och synliggör samtidigt den makt som ligger i hur information väljs, tolkas och presenteras (Entman, 1993). Baden (2020) anser att journalistiska gestaltningar påverkar kvaliteten på

den offentliga debatten och hur allmänheten formar sina åsikter och uppfattningar. I studien kommer Aftonbladet, Sveriges mest lästa webbtidning (Orvesto, 2025), och därmed en mycket inflytelserik webbtidning, att analyseras. Gestaltningsteorin är därför relevant för studien eftersom Aftonbladets sätt att framställa händelser kan ha betydelse för hur publiken uppfattar HPV och HPV-vaccinering.

Tuchman (1978) introducerade begreppet *framing* inom journalistik genom en fönstermetafor, där mediernas rapportering liknas vid ett fönster mot världen. Hur verkligheten uppfattas beror på faktorer som fönstrets storlek och betraktarens position, vilket innebär att en helt objektiv spegling av verkligheten inte är möjlig (Shehata, 2019). Entman (1993) beskrev framing som ett urval där vissa aspekter av verkligheten lyfts, i syfte att formulera och främja en viss problemdefinition. Med andra ord så lyfter medierna fram vissa händelser och perspektiv medan andra utelämnas. Genom en innehållsanalys syftar studien att undersöka frekvensen av hur vissa aspekter av HPV lyfts i Aftonbladets.

Tidigare forskning inom gestaltningsteorin visar att hur ett samhällsproblem framställs kan påverka hur det uppfattas av publiken. I en studie av Sniderman et al. (1991) visar deras resultat att publiken ändrar svar beroende på hur frågan är formulerad. En majoritet av allmänheten svarar i en enkät att de stödjer rättigheterna för personer med AIDS men motsätter sig obligatorisk testning när frågan framhäver hänsyn till medborgerliga fri- och rättigheter. När frågan i stället är formulerad för att framhäva folkhälsoskäl, stödjer majoriteten obligatorisk testning. Analysen visar att framing har en betydelse för publikens förståelse om ett ämne. Vår studie kommer inte kunna dra några slutsatser om publikens påverkan, däremot kan vårt resultat, genom att identifiera återkommande ämnesteman i Aftonbladet, bidra till en förståelse för vilka aspekter som dominerar i rapportering om HPV. Detta kan möjligtvis ge inspiration för att genomföra en analys som syftar att undersöka publikens uppfattning om HPV.

Shehata (2019) beskriver hur generella gestaltningar (något som kan förekomma i all typ av nyhetsrapportering) är ett resultat av redaktionernas egna rutiner och värderingar och som vidare har inverkan på det redaktionella arbetet. Det handlar inte bara om vilka argument som lyfts fram, utan också om den journalistiska infallsvinkeln, vilken fakta det hänvisas till och vilka källor som får uttala sig. Och kanske framför allt, hur värdeladdade ord nyttjas. Detta skapar en viss medielogik på redaktionerna, och genom medielogiken och journalisternas val, medvetna eller omedvetna, blir journalistiska gestaltningar oundvikliga (Shehata, 2019). Entman (1993) beskriver det på liknande sätt: kommunikatörer gör medvetna eller omedvetna gestaltungsbedömningar när de avgör vad som ska sägas, vägleda av gestaltningar som organiserar deras trossystem. I de generella gestaltningarna ingår tematiska gestaltningar, något som den här studien avser att titta på. De tematiska gestaltningarna har ett strukturellt samhällsfokus där enskilda händelser sätts i ett större sammanhang (Karlsson & Strömbäck, 2024). Studien analyserar tematiska gestaltningar genom att identifiera återkommande ämnesteman i Aftonbladets rapportering om HPV och operationalisera dessa som mätbara variabler i en kvantitativ innehållsanalys. Våra ämnesteman och variabler har inspirerats från en tidigare studie (Xiao & Su, 2020) som använder sig av kvantitativ innehållsanalys med ämnesspecifika och generella gestaltungsramar för att identifiera de aspekter som betonas i rapporteringen om HPV. Utifrån deras ramar har de sedan operationaliserat mätbara variabler genom en tydlig kodning vilket möjliggjort förutsättningarna för en deskriptiv analys. Vår studie utgår från hur Xiao & Su (2020) använt gestaltningsteorin i deras studie vilket stärker vår metodologiska trovärdighet.

Genom att mäta förekomsten av dessa ämnesteman över tid och i relation till kön kan mönster och förändringar i hur HPV framställs identifieras. På så sätt kan vi se vilka aspekter tidningen lyfter fram, vilket gör gestaltningsteorin relevant och lämpad för studien eftersom teorin fokuserar på hur vissa urval av verkligheten lyfts, och hur detta kan främja en viss problemdefinition (Entman, 1993). I vår studie, genom en innehållsanalys av ämnesteman som innefattar olika aspekter av HPV, vill vi identifiera möjliga mönster i Aftonbladets rapportering om HPV som kan visa på vilka delar av ämnet som återkommer mest i artiklarna.

Till hjälp i vår analys kommer begreppet *Repetitive framing* att användas. Begreppet används med syfte att förklara vilken betydelse upprepad exponering för olika gestaltningar har för opinionsbildningen (Lecheler & de Vreese, 2018). Även fast vi inte avser att analysera gestaltningar utan ämnesteman anser vi att detta kan vara relevant för vår analys. Detta eftersom tidigare forskning om HPV i rapportering menar på att en viss typ av upprepad exponering om HPV och HPV-vaccineringen exempelvis kan leda till att män inte ser HPV som deras ansvar (Charles, 2014; Li et al., 2022; Stanley et al., 2018; Suppli et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). Vi kan alltså inte dra några slutsatser om vad en upprepad exponering kan orsaka men vi avser att mäta frekvensen av våra valda ämnesteman (se Bilaga 1) för att jämföra det med tidigare forskning samt bidra till statistik om rapportering om HPV.

Suppli et al. (2018) fann i sin studie ett samband mellan rapporteringen om HPV-vaccinering och vaccineringsgraden bland unga flickor. I början av vaccinets introduktion fanns det en positiv inställning med lite oro hos allmänheten. När medias rapporteringen blev hög om HPV-vaccinering och dess biverkningar, minskade vaccinationsaktiviteten. Xiao och Su (2020) påpekar i deras undersökning att HPV var bristfälligt framställt i nyhetsartiklar kring mäns sjukdomsrisker och argumenterar för att det kan leda till att färre män uppfattar HPV som ett virus som kan påverka båda könen och därmed förståelsen av vikten i att vaccinera sig. Fler studier (Charles, 2014; Li et al., 2022; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025) påstår att en stark kvinnlig representation och inriktning i media kan leda till att HPV och HPV-vaccinering upplevs som ett kvinnligt problem av allmänheten, som i sin tur leder till att HPV blir ett kvinnligt ansvar. Studierna visar att rapporteringen om HPV kan forma allmänhetens uppfattning om ämnet, något som är en central aspekt inom gestaltningsteorin. Som Tuchman (1978) beskrev det: publikens uppfattning av verkligheten påverkas av hur det gestaltas. I vår studie kan vi genom att analysera återkommande ämnesteman i Aftonbladets artiklar om HPV identifiera vilka aspekter som betonas eller marginaliseras, vilket kan bidra med en förståelse för hur tidningen bidrar till att skapa en viss bild av HPV.

En vanlig kritik är att studier om gestaltning inte alltid ger samma resultat, eftersom forskare använder begreppet på olika sätt och för att besvara olika frågor. Gestaltning ingår i flera större teoretiska områden, som statsvetenskap, sociologi och psykologi, och när dessa perspektiv jämförs kan det uppstå skillnader som ibland är svåra eller till och med omöjliga att lösa (D. Reese, 2018). Vidare påpekar D. Reese (2018) att gestaltning ofta lägger för stor vikt vid innehållet, vilket bland annat syns genom att forskare idag ofta ser medieinnehåll som den viktigaste förklaringen, särskilt vid lättillgängligheten av digitala medier. I bemötning av detta har vi tydligt avgränsat vår analys för att kunna säkerställa att analysen blir konsekvent och att vi undviker otydlighet. Studien handlar om att deskriptivt analysera förekomsten av ämnesteman i Aftonbladets rapportering om HPV samt vilket kön som nämns i relation till dessa ämnesteman. Vi avser inte att

analysera gestaltningar och därmed inte påvisa några samband eller uttala oss om effekter på publiken eller samhället.

3.1.2 Genusteori

Ett återkommande tema i forskningen av hur kön kommer till uttryck inom journalistik är stereotypifiering (Djerf-Pierre & Edström, 2024). Män och kvinnor porträtteras utefter normer som rör vad kvinno- respektive manslivet innebär eller vad det brukar eller borde vara i vår kultur (Siivonen, 2007). Djerf-Pierre & Edström (2024) belyser att det är viktigt med ett jämställt nyhetsinnehåll där kvinnor ses i flera samhällsroller. Detta för att motverka könsstereotyper som begränsar både kvinnor och män i repertoaren av livsval. I journalistikforskning används begreppet *gender gap* för att analysera skillnaden i vilka ämnen kvinnor och män förekommer i nyhetsinnehållet (Djerf-Pierre & Edström, 2024).

Sverige är det mest jämställda landet i EU enligt en kartläggning av det europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE), där indikationer som hälsa, kunskap, makt, pengar, arbete och tid är saker som mäts (Regeringskansliet, 2025). Områden som har allra bäst resultat i Sverige är arbete och makt. Däremot anser Regeringskansliet (2025) att det finns utrymme för förbättring inom området tid, som visar att kvinnor i större utsträckning tar ansvaret för det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Exempelvis synes en skillnad om vilket kön i åldern 16–74 som lägger mest tid på att ta hand om barn, var 41,7 % av kvinnorna uppger att de tagit hand om barn mer än 35 timmar under en vecka, och bland männen så är det 22,9 % som svarar samma sak. Kartläggningen visar också att kvinnor deltar mindre i sociala aktiviteter eller fritidsaktiviteter utanför hemmet. I samma åldersspann uppger 26,2 % av kvinnorna och 43,1 % av männen att de lagt tid på sociala aktiviteter under en vecka. Det här är relevant för vår studie då det belyser könsnormer om ansvar i Sverige. Tidigare studier visar att det huvudsakliga ansvaret att skydda sig mot HPV ligger på kvinnor som förväntas vara informerade samt vaccinerade (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). Charles (2014) och Zhou et al. (2025) tar båda upp ett moraliskt ansvar som läggs på kvinnor när det kommer till att skydda sig själva och sin familjs hälsa, varav Zhou et al. (2025) anser att detta kan vara på grund av traditionella könsnormer om ansvar.

I en studie om vad kvinnor i Sverige gör i krissituationer, och hur både män och kvinnor uppfattar och diskuterar arbetet av kvinnorna (Danielsson & Eriksson, 2022), uppmärksammas könsnormer i Sverige som visades i resultaten. Kvinnor som agerade enligt könsnormer utifrån traditionella feminint kodade uppgifter, så som matlagning, bakning och omsorg av barn, fick uppskattning och beröm. De såg däremot i sina resultat att arbetet som kvinnor utförde i hemmet nästan förbigick obemärkt. Kvinnor som inte följde normen men tog på sig uppgifter som uppfattas som traditionellt manliga, ifrågasattes eller möttes med skepsis. Positiv uppmärksam uteslöts dock inte helt och hållet. Den här är relevant för vår studie eftersom den belyser könsnormer i Sverige. Könsnormerna kan kopplas till EIGEs kartläggning som visar att kvinnor i Sverige lägger mer tid på att ta hand om barn. Enligt Zhou et al. (2025) kan traditionella könsnormer om ansvar resultera i att kvinnor får ett större ansvar när det kommer till att skydda sig själv och sin familjs hälsa, varav skydda sig mot HPV i form av HPV-vaccinering blir en del av det.

I en studie om kvinnors syn på feminina normer i Sverige (Kling et al., 2017) visade resultaten att det viktigaste var att se bra ut som kvinna. Detta visar på möjliga könsnormer i Sverige som pekar på vikten att ta hand om sig själv som kvinna och den

förväntan som finns i samhället på hur kvinnor bör presentera sig för att vara accepterade. Förväntningar som finns i samhället att kvinnor ska fylla en viss roll eller föreställningar kring det kvinnliga utseendet går att omformulera till ett ansvar kvinnor bär för att accepteras av samhället och inte strida mot de könsnormer som finns. Denna aspekt om samhällets könsnormer är något som tidigare studier diskuterat och kopplat till ansvaret kvinnor bär att skydda sig mot HPV (Zhou et al. 2025). I en annan studie om ojämlikhet mellan könen inom psykisk ohälsa i Sverige (Olsson, 2017) visade resultaten att män i mindre utsträckning söker hjälp för sin psykiska ohälsa i jämförelse med kvinnor, trots kliniskt behov. Detta är relevant för vår studie eftersom det belyser att hälsa kan vara ett stigmatiserat ämne hos män. Det belyser hur könsnormer kan påverka både individers benägenhet att söka hjälp och hur ämnen relaterade till hälsa framställs i medier, vilket i sin tur kan påverka rapporteringen om HPV och vaccination.

Viktigt att ha i åtanke är att nyhetsartiklar produceras av enskilda journalister som arbetar inom mediaorganisationer i samhällen med olika mediesystem. Dessa har olika uppsättningar av politiska, sociala och ekonomiska institutioner, som i sin tur också är en del av den globala politiska ekonomin, varav genus verkar på alla dessa nivåer (Djerf-Pierre, 2020). För att hantera den här komplexiteten, avgränsar denna studie analysen till hur Aftonbladet framställer HPV i sin rapportering. Fokus ligger på att urskilja om och hur rapporteringen riktar sig till ett visst kön och hur kön representeras i förhållande till HPV, snarare än att isolera alla bakomliggande strukturella faktorer.

Genusteori är relevant för studien eftersom den undersöker om rapporteringen om HPV i svensk media främst riktas mot ett kön, trots att båda könen både rekommenderas vaccination och kan få olika cancerformer orsakade av HPV (Folkhälsomyndigheten, 2025). Enligt Jarlbo (2006) ger medier sannolikt en långsiktig effekt på individer, ihop med hur människor förhåller sig till varandra runt normer, värderingar och förväntade beteenden. Tidigare studier visar att det finns en skillnad i vilket kön som uppmanas till att vaccinera sig, hos vem ansvaret ligger att skydda sig mot HPV och hur ofta olika cancerformer nämns (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). I vår studie ämnar vi därför att undersöka om kvinnor, män eller båda uppmanas till vaccination och vilka cancerformer som nämns i förhållande till kön.

3.1.3 Sammanfattning av teorier

I och med den kvantitativa innehållsanalysen i studien kommer gestaltningsteorin att användas för att se hur rapporteringen förändrats över tid och eventuellt hitta mönster. Med hjälp av genusteori kan vi förklara vad mönstren visar genom att jämföra våra resultat med könsnormer och tidigare forskning. På så sätt fungerar gestaltningsteorin som ett verktyg i vår studie för att identifiera och kategorisera hur HPV representeras i Aftonbladet, medan genusteorin ger en förståelse för vilka underliggande könsnormer och strukturer som kan påverka varför vissa kön kopplas till vissa aspekter. Genom att kombinera teorierna kan vi kvantitativt kartlägga representationen och teoretiskt analysera hur genus framträder i rapporteringen. Detta möjliggör en bild av hur Aftonbladet framställer HPV genom ämnesteman, vilka delar av ämnet som förekommer mest, vilka kön som nämns i relation till olika ämnesteman och om dessa aspekter förändrats över tid.

3.2 Nuvarande forskningsläge

I Sverige finns det för nuvarande ingen forskning med journalistisk inriktning om HPV och HPV-vaccinering. De studier vi har hittat som vi anser är mest relevanta för denna studie är utförda i USA, Kanada, Danmark och Kina. Dessa studier kapslar in ett stort område kring forskningsämnet HPV där en del av studierna undersöker medias gestaltning och framställning av HPV och HPV-vaccinering där påverkan och konsekvenser diskuteras. Andra studier behandlar publikens perspektiv genom att undersöka allmänhetens uppfattning och kunskap kring HPV och vaccinering. Det finns även forskning som fokuserar på könsnormers effekt och påverkan på aspekten ansvarsfördelning gällande vem som bör skydda sig för HPV, alltså vaccinera sig, vem som bör vara informerad och vem som ansvarar för den sexuella hälsan. Som en röd tråd visar resultaten genomgående i alla tidigare studier, oavsett publicerings år, att HPV och HPV-vaccinering gestaltas och upplevs som något kopplat till kvinnor, att kvinnor drabbas mest och värst med fokus på livmoderhalscancer och att det huvudsakliga ansvaret ligger på kvinnor som förväntas vara informerade samt skydda sig genom vaccinering (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Suppli et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025).

De studier som finns inom forskningsämnet visar alla på vikten att fortsätta granska och undersöka framställningen av HPV för att kunna uppnå en jämställd och balanserad representation. Detta för att kunna förbättra kunskapen hos allmänheten kring HPV och HPV-vaccinering då alla kan drabbas av konsekvenser och sjukdomar av en HPV-infektion. Dessa aspekter som tidigare forskning framför visar på den forskningslucka som det i nuläget finns i Sverige där likande studier saknas. Som nämnts tidigare är det viktigt att analysera nyhetsmedier i Sverige för att kontrollera att rapporteringen av HPV och vaccinering överensstämmer med regeringens mål att uppnå en jämlik hälsa i landet. Likt tidigare studiers resultat skulle en obalanserad gestaltning och könsinriktning av HPV-relaterad information kunna leda till konsekvenser som i ett samhällsenligt perspektiv kan påverka hela allmänheten samt fortsätta driva på orättvisa könsnormer. Vår studie ämnar därför att kartlägga mönster kring ämnesteman som baseras på olika aspekter av HPV och HPV-vaccinering som vi funnit i tidigare studier, för att urskilja om samma typ av framställning förekommer i Aftonbladets artiklar.

3.3 Tidigare forskning

I kommande kapitel kommer tidigare forskning presenteras som är relevant för den här studien. Kapitlet inleds med att sätta forskningsämnet HPV i nordisk kontext följt av studier om gestaltning i olika medier, kunskapsläget hos publiken samt könsnormer och effekten på ansvarsfördelningen gällande HPV och HPV-vaccinering.

3.3.1 Nordisk forskning inom HPV

Som nämnts tidigare är ämnet HPV inom journalistisk forskning i Norden nästan obefintligt. I Sverige har vi inte kunnat hitta någon studie om HPV eller HPV-vaccinering inom journalistisk kontext eller med ett genusperspektiv. Det närmsta som hittats är en dansk studie av Suppli et al. (2018) där korrelationen mellan HPV-vaccinering hos unga flickor och nyhetsmediernas rapportering om vaccinet och biverkningar analyserats. Analysen bestod av en genomgång av barnvaccinationer i det danska vaccinationsregistret för att undersöka hur många flickor som vaccinerades mellan 2009 och 2016. I Danmark blev HPV-vaccinet en del av barnvaccinationsprogrammet 2009 för flickor. Därutöver analyserades journalistiskt nyhetsmaterial med specifika sökord

relaterade till HPV och vaccination, samt de mest förekommande HPV-relaterade sökorden på Google i Danmark. Syftet, enligt Suppli et al. (2018), var att identifiera mönster och eventuella samband mellan mediebevakning, allmänhetens sökbeteende och förändringar i vaccinationsaktiviteten.

Resultaten indikerar att det fanns ett samband mellan vaccineringsgraden och den mediala uppmärksamheten som HPV-vaccinet fick. Enligt Suppli et al. (2018) fick introduktionen av HPV-vaccinet en positiv reaktion, med lite oro hos allmänheten, och där vaccinationsgraden var hög bland unga flickor. I juli 2013 urskildes en vändpunkt där medias rapportering var hög kring HPV-vaccinering och biverkningar, sökningar online om HPV-relaterade biverkningar var höga och där vaccinationsaktiviteten minskade. Enligt Suppli et al. (2018) påvisar detta ett potentiellt samband mellan negativ medierapportering och vaccinationsaktiviteten hos barn i Danmark. Efter 2013 fortsatte danska nyhetsmedier att rapportera negativt om HPV-vaccinet samtidigt som vaccinationsaktiviteten minskade. Fortsättningsvis skriver Suppli et al. (2018) att medias rapportering har möjligheten att påverka allmänhetens uppfattning och inställning till vaccinet. Suppli et al. (2018) beskriver denna studie som en bidragande del av viktig information till Danmarks folkhälsoorganisationer för att kunna förstå mediernas påverkan på vaccinering i framtiden. Detta för att motverka att en liknande situation som den drastiska minskningen av HPV-vaccinationer uppstår med framtida vacciner.

Denna studie är relevant för vår analys eftersom den ger kontext till nyhetsmediernas påverkan på allmänhetens uppfattning och beteenden beroende på hur information presenteras och vilka delar som selekteras att lyftas i gestaltningen av ämnet. Studien av Suppli et al. (2018) visar även på den negativa effekt som nyhetsmediernas rapportering och gestaltning av HPV kan ha och vilka konsekvenser som kan uppstå, nämligen att bidra till en osäkerhet hos allmänheten som leder till en minskad vaccinationsgrad hos unga flickor. Vi är medvetna om att vår studie inte tittar på gestaltningar i sig utan ämnesteman vilket gör att vi enbart räknar på förekomsten av viss typ av HPV-relaterad information. Detta gör att vi inte analyserar sambandet mellan rapporteringen om påverkan på publiken. Dock anser vi att denna studie är viktig att inkludera för att visa på vad som undersökt inom den nordiska forskningen. Studien fungerar på sådant sätt som ett exempel för nordisk forskning om medier och HPV och påvisar att det har funnits en oro kring vaccinet i ett land nära Sverige, och att nyhetsmedier möjligtvis påverkat och bidragit till denna oro. Till vår kodbok (se Bilaga 1 för studiens kodschema) har variabeln *Risker och biverkningar av HPV-vaccin* utformats för att analysera om samma rapportering funnits i Sverige i Aftonbladets artiklar om HPV. Vi är även medvetna om att studien är något äldre och där det nuvarande läget kan se annorlunda ut. Dock anser vi att studien tydligt exemplifierar den makt som nyhetsmedier potentiellt har samt att denna studie är nära till Sverige, både geografiskt och kulturellt, vilket bidrar till dess relevans för vår egen studie. Majoriteten av de funna studierna är utförda i bland annat Kina, vilket kan skilja sig med kulturell kontext jämfört med Sverige. På sådant sätt, trots de påpekade svagheter hos Suppli et al. (2018) studie, anser vi att studien är relevant för att få en viss inblick i en nordisk undersökning inom vårt forskningsämne om HPV i nyhetsmedia.

3.3.2 Medial uppmärksamhet och gestaltning av HPV

Li et al. (2022) har studerat genom en kvantitativ innehållsanalys hur informationsspridning angående ämnet HPV och HPV-vaccinering sett ut i Kina på den kinesiska sociala medieplattformen Weibo. Inlägg som analyserats har varit från verifierade konton från nyhetsmedier, ideella organisationer, hälsoinstitutioner, experter samt kändisar och centrala opinionsbildare. Studien visar att representationen är

obalanserad där majoriteten av de analyserade inläggen som innehöll information gällande HPV och uppmaning till vaccination riktar sig främst till kvinnor där HPV-vaccinet ofta benämns som livmoderhalscancer-vaccin.

Li et al. (2022) har kategoriserat sina variabler i teman samt underteman. De underteman som vi anser är relevanta för denna studie för att svara på våra forskningsfrågor, kodade med ja- eller nej svar, är följande; *Prevention of cancer*, *Prevention of sexually transmitted infections (STIs)*, *Recommended gender*, *Risk of vaccine* och *Side effects*.

För de genuskodande gestaltningsramarna som kodats med kvinna, man eller båda var följande underteman från Li et al. (2022) av intresse: *Gender for HPV vaccination*, *Gender for HPV infection*, *Cancer*, *Sexually transmitted diseases (STDs)*, *Severity* och *Self-efficacy*. I studien fanns även undertemat *Expression of HPV vaccine in Chinese*, vilket enligt Li et al. (2022) innebär om HPV-vaccinet nämns som ett vaccin mot livmoderhalscancer (gongjingai) eller bara som ett vaccin (yimiao) då det finns i det kinesiska språket ett specifikt ord som översatt till svenska blir livmoderhalscancer-vaccin. Detta undertema har, trots att det inte finns något liknande ord på svenska, inspirerat variabeln *Livmoderhalscancer* (se Bilaga 1) för att räkna hur ofta cancerformen nämns i Aftonbladets artiklar.

Vidare visade resultaten att majoriteten av inläggen gestaltade HPV-vaccinet som något kvinnor borde ta, där en tredjedel av inläggen rekommenderade båda könen att vaccinera sig (Li et al., 2022). Liknande resultat var det även för inlägg som beskrev vilket/vilka kön som drabbades av HPV-infektioner, där majoriteten nämnde kvinnor och en fjärdedel beskrev att båda könen kunde påverkas av en sådan infektion. Inom genusgestaltningen HPV som en könssjukdom blev resultatet mest lika mellan könen och var en balanserad gestaltning. Dock var det bara en tredjedel av inläggen som nämnde HPV-vaccinet som förebyggande medel mot könssjukdomar. Studien visade även på att information kring vaccinets negativa effekter och påverkan spreds på plattformen. Nästan hälften av de analyserade inläggen nämnde information om risker kopplade till HPV-vaccinet. Mindre än en fjärdedel nämnde biverkningar kopplade till vaccinet (Li et al., 2022).

Studien analyserar inte enbart hur nyhetsmedier gestaltar ämnet HPV utan visar på hur informationsspridningen generellt ser ut hos dessa verifierade konton på denna kinesiska plattform. Till denna studie är Li et al. (2022) relevant då resultaten och deras underteman till gestaltningar används som inspiration till vår egen kodbok (se Bilaga 1).

I den kvantitativa innehållsanalysen undersöker Xiao och Su (2020) hur nyhetsmedier i Kina gestaltar HPV-vaccinet genom att analysera om nyheter rapporteras på ett könsneutralt sätt eller inte med en jämförelse före och efter att HPV-vaccinet blivit godkänt i landet. Resultaten visade att det fanns fler artiklar efter att HPV-vaccinet godkändes i Kina som beskrev vaccinets effektivitet. Å andra sidan fanns det även fler artiklar som beskrev riskerna kopplade till vaccinet och säkerhetsfrågor. Xiao och Su (2020) skriver att få nyhetsartiklar nämnde HPV-vaccinet som förebyggande medel för könssjukdomar utan framställs som ett skydd för livmoderhalscancer. Information som uppmanade män att vaccinera sig, varken innan vaccinets godkännande eller efter, samt information om mäns sjukdomsrisker kopplade till HPV och representation var bristfälligt framställda i nyhetsartiklarna enligt Xiao och Su (2020). Majoriteten av rubrikerna och innehållet riktade sig till kvinnor och en betydligt mindre del nämnde manlig vaccination och vaccinets förebyggande effekt för manliga cancerformer. Xiao och Su (2020) argumenterar därför att denna obalanserade rapportering i nyhetsmedier om HPV kan

leda till att färre män vaccinerar sig, något som kan hota både den individuella hälsan samt samhällets immunitet.

Studien använder sig av gestaltningsteorin samt tidigare kvantitativa innehållsanalyser inom forskningsämnet HPV som inspirerat olika *frames* inom både issue-specific frames och generic frames av HPV-vaccinering (Xiao & Su, 2020). Detta innebär ämnesspecifika gestaltungsramar som fokuserar på att identifiera specifika aspekter av HPV-vaccinering och generella gestaltungsramar som identifierar könsinriktad information relaterat till HPV-vaccinering. Inom generella gestaltungsramar finns även valence-framing som analyserar artiklarnas värdeladdningar, något vi valt att inte inkludera då vår studie inte avser att mäta denna ram. Dessa har sedan operationaliserats till mätbara variabler som räknar på frekvensen av de två typer av gestaltungsramar av HPV-vaccinering i kinesiska nyhetsartiklar.

Xiao och Su (2020) studie har använts som utgångspunkt och inspirerat våra ämnesteman och därmed vår kodbok. Följande *frames* har inspirerat vår studie: *Safety concerns*, *Sexually transmitted virus prevention*, *Cervical cancer prevention*, *Headline gender*, *Male eligibility* och *HPV vaccine prevents cancers in men*.

Xiao och Su (2020) studie påvisar och exemplifierar hur nyhetsmediernas rapportering och gestaltning om HPV och HPV-vaccinering kan konkret se ut. Resultaten är relevant för denna studie då det går att göra en jämförelse om den obalanserade representationen förekommer i svensk nyhetsrapportering. Då Xiao och Su (2020) studie är utförd med kinesiskt nyhetsmaterial går det inte att förvänta sig exakt samma resultat då det finns aspekter som skiljer sig mellan Kina och Sverige som det mediala landskapet, fri publicering och åsiktsbildning, jämställdhet och jämställd hälsoinformation samt könsnormer. Detta är något vi tar i beaktning när vi både utformar vår kodbok samt analyserar vårt resultat genom att utgå från svensk kontext, exempelvis regeringens mål om en jämställd hälsa och det vaccinationsprogram vi har i Sverige där idag både flickor och pojkar ingår för HPV-vaccination, något som Kina inte har i nuläget.

Liknande studier har även gjorts i Kanada av Perez et al. (2016) mellan åren 2012 och 2014. I studien analyserades hur kanadensiska nyhetsartiklar gestaltade HPV och HPV-vaccinet efter att vaccinet börjat erbjudas för pojkar och män år 2012. Trots manlig inkludering i vaccinering mot HPV nämnde majoriteten av artiklarna enbart livmoderhalscancer som konsekvens av HPV-infektion medan andra cancerformer var mer sällsynta i sin närvaro. Hälften av artiklarna nämnde HPV som orsaken till könsvårtor, en vanlig konsekvens av HPV-infektion, något som Perez et al. (2016) poängterar bidrar till att HPV-vaccinet ses mest som förebyggande mot livmoderhalscancer än som ett medel för HPV som könssjukdom eller för andra cancerformer när dessa aspekter sällan nämns. Dock hade nästan 70% av artiklarna nämnt HPV som sexuellt överföringsbart. Markanta skillnader gick att urskilja mellan kvinnlig och manlig representation i de kanadensiska nyhetsmedierna gällande nämnandet av HPV-vaccinering. Nästan alla artiklar nämnde kvinnors behörighet att få HPV-vaccinet och där ungefär tre fjärdedelar av artiklarna diskuterade vaccinationsprogrammet för flickor. Artiklar som nämnde mäns behörighet av att få HPV-vaccinet var ungefär hälften, där enbart lite mer än en tredjedel nämnde det ny införda vaccinationsprogrammet med HPV-vaccinering för pojkar (Perez et al., 2016).

Trots den obalanserade representationen visade mediebevakningen att antalet artiklar som nämnde HPV-vaccinering minskade från 2012 till 2014 medan HPV-relaterade

sjukdomar som drabbar män började bli mer förekommande (Perez et al., 2016). Särskilt började andra cancerformer nämnas utöver livmoderhalscancer. Enligt Perez et al. (2016) hade den manliga representationen, trots ett fortsatt kvinnligt fokus, ökat mellan åren 2012 och 2014 i nyhetsmedia. Artiklar som nämnde manlig vaccination av HPV var även mest benägna att nämna HPV-relaterade sjukdomar som drabbar män. Generellt var det fortfarande kvinnor som nämndes mest i samband med HPV-vaccinationen, trots den ökade manliga representationen. I majoriteten av artiklarna nämns sambandet mellan HPV och livmoderhalscancer, något som inte påverkades av publiceringsåret eller förändrades. Likt andra tidigare studier (Charles, 2014; Li et al., 2022; Stanley et al., 2018; Zhou et al., 2025) kan en stark kvinnlig representation och inriktning i media leda till att HPV och HPV-vaccinering upplevs som ett kvinnligt problem som kvinnor ansvarar för att skydda sig och andra mot. Något som skiljer Perez et al. (2016) resultat från ovannämnda studier är den låga förekomsten av negativ information om HPV-vaccinet och möjliga risker och biverkningar. Mellan 2012 och 2014 var det enbart 5 % av artiklarna som hade en sådan negativ publicering om HPV-vaccinet.

Olikt andra studier innehöll Perez et al. (2016) gestaltningen *Sexual Transmission* som analyserade förekomsten av information om HPV som sexuellt överförbar. Detta har inspirerat vårt ämnestema Könssjukdom av HPV som omvandlats till variabeln *HPV som könssjukdom* för att räkna hur ofta HPV nämns som en könssjukdom i Aftonbladets artiklar. Vi har enbart inspirerats av denna gestaltning till vårt ämnestema då den inte förekom i andra undersökningar. Detta för att kunna få ett brett spektrum av olika aspekter av HPV i vår analys av Aftonbladets artiklar.

Studien av Perez et al. (2016) är, trots att det är en äldre publikation, av hög relevans för denna studie då båda utgår från liknande syfte. Nämligen att analysera nyhetsmedierna när pojkar inkluderats i vaccinationsprogrammet och mäns behörighet för HPV-vaccinering börjat belysas inom journalistiken. Studien ger oss en inblick i hur en liknande studie sett ut och vad resultaten visar, något vi kan sedan jämföra med för att urskilja likheter eller skillnader i resultat utifrån liknande omständigheter. Av denna anledning anser vi att Perez et al. (2016) studie är viktig att inkludera som ett exempel med ett genusperspektiv som liknar denna studies syfte.

3.3.3 Könsnormer och ansvar

I den tidigare nämnda studien av Li et al. (2022) framgår det ett tydligt samband mellan inläggen om HPV och HPV-vaccination och samhällets könsnormer och de stereotyper som finns inom den sexuella hälsan mellan kvinnor och män. Li et al. (2022) nämner de könsnormer som finns inom kinesisk kultur där HPV kopplas till skam och promiskuitet, vilket skapar en stor press för kvinnor att bibehålla sin "renhet" för att betraktas som moraliskt respektabla i samhället. Detta leder till att kvinnor förväntas bära ett större ansvar för sin sexuella hälsa och att skydda sig än män. Enbart en tredjedel av den delade informationen på Weibo uppmanade män att vaccinera sig för HPV. Det fanns även ett stort fokus på vaccinets förebyggande effekt mot cancer, särskilt om kvinnor och livmoderhalscancer. Andra cancertyper kopplade till män nämndes i en betydligt mindre utsträckning. Denna brist på manlig representation kring HPV skriver Li et al. (2022) kan leda till att män i större utsträckning upplever HPV-relaterade konsekvenser som ett kvinnoproblem och på sådant sätt är färre villiga att vaccinera sig. Resultaten från Li et al. (2022) studie poängterar vikten av att utföra en liknande undersökning i svensk nyhetsmedia för att undersöka om liknande mönster förekommer kring om HPV framställs som ett kvinnoproblem i Sverige.

Den starka kvinnliga inriktningen som inläggen har bidrar till de könsnormer som finns kring kvinnor och män och sexuell hälsa (Li et al., 2022). Detta leder till att fler kvinnor är bättre informerade och även att fler är vaccinerade, men även att männens sexuella hälsa och risker som olika cancerformer på grund av HPV hamnar i skuggan. Speciellt utsluts gruppen homosexuella män från viktig information om HPV och vaccinering för könssjukdom samt cancerformer orsakade av viruset. På sådant sätt menar Li et al. (2022) att representationen och gestaltningen av HPV och HPV-vaccinet är obalanserad samt informationsspridningen av betydande fakta till allmänheten är bristande.

I sin kritiska diskursanalys om hur hälsokommunikationen i Kanada om HPV-vaccinationen sett ut i HPV-relaterade informations- och kampanjmaterial diskuterar Charles (2014) hur homosexuella män exkluderas i informeringen. Resultaten indikerar att informationsspridningen om HPV-vaccinationen framställs enbart ur ett heterosexuellt perspektiv samt att det riktar sig främst till kvinnor i form av ett ansvar. Detta ansvar beskriver Charles (2014) innebär att alla kvinnor samt mödrar ansvarar över att ta vaccinet själva samt att skydda sina döttrar mot bland annat livmoderhalscancer genom HPV-vaccinering, likt ett moraliskt ansvar alla kvinnliga medborgare har. När informationen riktas till män i dessa i HPV-relaterade informations- och kampanjmaterial återkopplas det till något som smittas mellan män och kvinnor, alltså att det berör enbart heterosexuella personer. Charles (2014) poängterar att homosexuella män på sådant sätt exkluderas från informationsspridningen om HPV-vaccinet, en av grupperna som har större risk att få HPV-viruset och följsjukdomar. Anledningen, menar Charles (2014), beror på en rädsla att vaccininformationen sexualiseras om den nämns i samband med homosexuella relationer. Hälsokommunikationen är på sådant sätt inte neutral där kvinnor framställs som det största offret kopplat till HPV-infektioner men även den gruppen i samhället som bär ansvaret att skydda sig själv, och där homosexuell representation saknas (Charles, 2014).

Trots att Charles (2014) studie är något äldre än de andra tidigare studierna anser vi att det är relevant material för denna studie då aspekten kring sexualitet granskas mer djupgående. Något som ger denna studie en större inkludering av problematiken kring framställningen av HPV och dess konsekvenser. Då studien är från 2014 kan hälsokommunikationen förändrats i Kanada men vi anser att studien fortfarande är användbar som utgångspunkt för vad genusinriktad information om HPV och brist på en balanserad representation kan få för negativa effekter. Charles (2014) studie ger även stöd för att HPV framställs som något relaterat till kvinnor som på sådant sätt bär det största ansvaret för sin hälsa och att skydda sig, något som förekommer i andra tidigare studier i detta kapitel.

I likhet med vår studie som analyserar en av Sveriges största och mest lästa kvällstidningar Aftonbladet, analyserar Zhou et al. (2025) en av Kinas största sociala medie-plattformar Weibo, för att se hur kunskapen och uppfattningen kring HPV och HPV-vaccinering ser ut hos allmänheten. Genom att analysera kognitiva ramar identifierades fem *frames*, som visar på olika diskursiva mönster inom dessa inlägg hur HPV diskuteras. De identifierade ramarna var följande; *Disease Risk and Prevention*, *Virus Transmission*, *Gender Roles and Perceptions*, *Vaccine Promotion and Acceptance*, samt *Market Dynamics and Consumption*. Till denna studie har flera av dessa ramar hjälpt oss att definierat viktiga teman inom HPV-gestaltning som vi sedan kunnat omvandla till egna ämnesteman för att besvara våra forskningsfrågor. Vi är medvetna om att Zhou et al. (2025) definition av *frames* är inte det samma som gestaltningar. Dock anser vi att

studien är relevant för att identifiera viktiga aspekter som finns inom ämnet HPV, som vi sedan kan analysera i Aftonbladets artiklar.

Resultaten från Zhou et al. (2025) studie visade att trots en ökad medvetenhet och kunskap hos allmänheten diskuterades manlig vaccination mer ur perspektivet att skydda sin kvinnliga partner än att män skyddar sin egen hälsa. Detta menar Zhou et al. (2025) bidrar till att förstärka den könsmässiga klyftan kring ansvar och hälsa, vilket i sig kan påverka vaccinationsgraden bland män. Kunskap om smittorisker och förebyggande medel för män är betydligt mer begränsad än för kvinnor då HPV kopplades mest till kvinnorelaterade konsekvenser som livmoderhalscancer. Männens hälsa och HPV-relaterade sjukdomar och vikten av HPV-vaccination för män förbisågs av många användare. Enligt Zhou et al. (2025) bidrar denna obalanserade kunskap och uppfattning som allmänheten har om HPV samt HPV-vaccinering till att ämnet ses som ett ansvar kvinnor bär på för att skydda sig. HPV-vaccination får på sådant sätt en feminiserad stämpel. Likt tidigare forskning (Charles, 2014; Li et al., 2022; Stanley et al., 2018) upplevs HPV i störst utsträckning som ett kvinnoproblem hos publiken. Mot denna bakgrund visar dessa studier på vikten att granska nyhetsmedier och markerar den lucka som finns inom svensk journalistisk forskning kring ämnet HPV, något vår studie ämnar fylla genom att urskilja om liknande mönster förekommer i Aftonbladets artiklar.

Zhou et al. (2025) poängterar de kulturella skillnader som finns med könsnormer i Kina som bidrar till att ansvaret läggs på kvinnor. De traditionella könsnormerna leder till att kvinnor har ett moraliskt ansvar att skydda sig själva och familjens hälsa för att uppnå samhällets definitioner av att vara en bra hustru och moder. Män förväntas däremot att ansvara för det ekonomiska i hushållen och hålls ofta utanför hälsorelaterade situationer. Andra aspekter som påverkar allmänhetens uppfattning av HPV och vaccinering i Kina menar Zhou et al. (2025) är den politiska påverkan där det fortfarande inte är tillgängligt för män att vaccinera sig på grund av otillräcklig forskning kring manlig vaccination och bristande vaccinationspolicies.

Som nämnts tidigare analyserar båda vår studie och Zhou et al. (2025) stora plattformar som kan influera publikens uppfattning om HPV och HPV-vaccinering. En betydande skillnad för oss att ha i åtanke vid vår egen analys av resultat och diskussion är de politiska skillnader och könsnormer som finns i Kina och Sverige. I Kina finns det inget vaccineringsprogram för män och där HPV-vaccinet godkändes för kvinnor mycket senare än vad det gjorde i Sverige. I Kina blev HPV-vaccinet en del av vaccinationsprogrammet för flickor den 10 november 2025 (World Health Organization, 2025), medan i Sverige ingick vaccinet redan 2012 för flickor (Hpvvaccin, 2022). I Sverige ingår HPV-vaccination för pojkar, vilket kan även indikera ländernas olika inställning till vaccinering och/eller kulturella skillnader där även olika könsnormer påverkar. I Kina, som Zhou et al. (2025) påpekar i sin studie, finns det fortfarande starka traditionella förväntningar och könsroller där kvinnor förväntas bära ansvaret för sin och sin familjs hälsa. I en studie av Danielsson och Eriksson (2022) nämns att traditionella könsnormer fortfarande förekommer i Sverige, bland annat inom matlagning, bakning och omsorg av barn som ofta förknippas med kvinnor. Kvinnor som inte följde dessa normer och som i stället tog på sig stereotypiska manliga roller ifrågasattes ofta. Detta visar att könsnormer fortfarande är en del av det svenska samhället. Könsnormen om att kvinnor ansvarar för skötsel av barn liknar de kinesiska normen att kvinnor ansvarar över familjens hälsa. Utifrån detta stärks behovet av att analysera ämnesteman om HPV med en genusinriktning i Aftonbladets artiklar, något vår studie syftar till att göra. Trots att likheter finns inom könsnormer finns det ändå en kulturell skillnad i könsnormerna samt

inom politiken mellan Kina och Sverige och är på sådant sätt något för oss att tänka på i vår studie.

Studien av Stanley et al. (2018) undersöker genom intervjuer med 84 manliga collegestudenter i USA, mellan januari och februari 2014, hur dessa deltagare ser på normer kring ansvar för sexuell hälsa med fokus på vem som bär ansvaret för spridning och skydd mot HPV-infektion. Majoriteten av deltagarna i studien var heterosexuella cismän, vilket gör att resultaten främst speglar deras perspektiv på frågan. Resultaten från studien indikerar att det finns starka heteronormativa könsnormer som påverkar deltagarnas åsikter kring vem som bär ansvaret, trots att majoriteten uttryckte att ett delat ansvar kring sexuell hälsa var idealet. I själva verket speglar inte detta ideal om ett lika fördelat ansvar verkligheten, något som de manliga deltagarna kunde instämna enligt Stanley et al. (2018). Dessa diskurser och könsnormer användes för att rättfärdiga den orättvisa ansvarsfördelningen samtidigt som studenterna uttryckte missnöje över att den manliga sexuella hälsan och hälsoutbildningen inte tas på samma allvar i samhället som kvinnors.

Uppfattningen kring ansvar och sexuell hälsa menar Stanley et al. (2018) formas av könsnormer och diskurser om manlighet och sexualitet. Dessa diskurser framställer männen som mer sexuellt aktiva jämfört med kvinnor som beskrivs vara mer benägna för negativa upplevelser kopplade till sexuell aktivitet jämfört med män. Samtidigt förväntas kvinnor vara mer kunniga kring sexuell hälsa och HPV-spridning, vilket bidrar till att det upplevs som ett ansvar kvinnor främst bär och bör se efter. Vissa deltagare rättfärdigade dessa åsikter med att kvinnor drabbas värst av en HPV-infektion, av exempelvis livmoderhalscancer, jämfört med hur män påverkas. På sådant sätt är det mer rimligt att kvinnor förväntas ta ett större ansvar för HPV och ha större kunskap inom området. Män däremot framställs var okunniga, trots en förväntad hög sexuell aktivitet, och kan på sådant sätt inte ta samma ansvar för den sexuella hälsan, skriver Stanley et al. (2018). Enligt Stanley et al. (2018) kunde den större tillgång till information som kvinnor har vara genom en förälder, där de manliga studenterna ansåg att mödrar var mer villiga att informera om sexuell hälsa och prata med sina döttrar.

Stanley et al. (2018) skriver att dessa diskurser och könsnormer rättfärdigar mäns brist på ansvar då kvinnor framställs på detta sätt jämfört med män, vilket bidrar till den obalanserade ansvarsfördelningen kring ansvar och sexuell hälsa. Könsnormer bidrar även till att kvinnor kopplas med vissa beskrivningar av feminina egenskaper, som ansvarsfull, omhändertagande samt ren, något som förstärker förväntningen om att kvinnor bär ett större ansvar för en gemensam sexuell hälsa, exempelvis gemensamt förebyggande beteende som HPV-vaccinering (Stanley et al., 2018).

För denna studie är Stanley et al. (2018) undersökning relevant då den ger ett bredare perspektiv på könsnormer och dess effekt på samhället och uppfattningen kring ansvar som går att koppla till HPV då viruset sprids bland annat via sexuell kontakt. Stanley et al. (2018) studie utfördes 2014 och är på sådant sätt en äldre publikation. Dock anser vi att dess relevans är så pass hög för denna studie att publiceringsåret inte har någon större påverkan. Stanley et al. (2018) studie används som ett exempel på könsnormer och hur det kan påverka frågan om ansvar kring HPV-infektioner och HPV-vaccinering, något vår studie ämnar undersöka.

3.4 Syfte och frågeställning

Syftet med studien är att identifiera möjliga skillnader i hur HPV har rapporterats i Aftonbladet före och efter att HPV-vaccinet Gardasil 9 började erbjudas gratis även till pojkar, något som tidigare bara flickor varit behöriga för. Studien avser att jämföra om rapporteringen huvudsakligen riktats mot ett specifikt kön, samt om detta förändrades när vaccinet från och med 2020 inte längre endast var kostnadsfritt för flickor. Vår studie utgår från en deskriptiv analys för att kunna identifiera mönster hur HPV framställts i Aftonbladet samt i vilken utsträckning HPV relateras till kvinnor, män eller båda könen. Utifrån detta kommer studien omfatta hela populationen av HPV-relaterade artiklar i Aftonbladet under vår bestämda tidsperiod från hösten 2015 till hösten 2025. Detta för att kunna urskilja mönster och/eller förändringar inom rapporteringen inom samma redaktion över tid. Enligt studien av Perez et al. (2016), som gjort en liknande undersökning i Kanada när pojkar och män blivit behöriga för HPV-vaccination, visade resultaten att den manliga inkluderingen inte hade någon större påverkan på nyhetsmediers gestaltning av ämnet. Främst nämndes kvinnor och livmoderhalscancer tillsammans med information om HPV och HPV-vaccinering, något som är genomgående resultat i flera studier (Charles, 2014; Li et al., 2022; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). I Sverige saknas en liknande studie om framställningen av HPV i svensk journalistik och är på sådant sätt en kunskapslucka vi ämnar fylla. Av denna anledning kommer vi att analysera Aftonbladets webbtidning, som är en av Sveriges största och mest lästa, för att se hur en stor svensk nyhetsförmedlare framställer olika aspekter av HPV i sina artiklar. Mot denna bakgrund används en kombination av gestaltungs- och genusteorin för att kunna identifiera ämnesteman som dominerar i Aftonbladets rapportering genom att vara återkommande i artiklarna om HPV och analysera hur kön representeras inom dessa.

För att analysera dessa aspekter har följande forskningsfrågor utformats:

3.4.1 Forskningsfrågor

1. Vilka ämnesteman förekommer i Aftonbladet i rapporteringen om HPV utifrån samhällets könsnormer?

1.1 Riktas rapporteringen mot ett specifikt kön?

2. Hur skiljer sig nyhetsrapporteringen om HPV i Aftonbladet före och efter att vaccinet Gardasil 9 började erbjudas gratis för pojkar år 2020?

4 Metod och material

Kapitlet introduceras med studiens valda metod, kvantitativ innehållsanalys, och redogör sedan vidare för metodens tillvägagångssätt. Urval och material redogörs samt kritik för metoden. Därefter presenteras studiens reliabilitet och generaliserbarhet och slutligen diskuteras forskningsetik.

4.1 Introduktion till metod

Studien har genomförts med en kvantitativ metod för att undersöka hur HPV framställs utifrån valda ämnesteman i relation till hur kön representeras i HPV-relaterade artiklar i Aftonbladet, samt hur rapporteringen möjligtvis förändrats över tid. Detta för att kunna urskilja vilka mönster som framträder samt hur rapporteringen utvecklats över tid. Analysen bygger på deskriptiv statistik i form av frekvenser och procentandelar för att

kunna visa på deskriptiva mönster under vår valda tidsperiod. Studien syftar inte till att undersöka statistiska samband eller kausala relationer, utan till att kartlägga hur ofta olika ämnesteman inom HPV förekommer i materialet samt hur dessa fördelar sig mellan två tidsperioder. Hela populationen artiklar inom utsatta tidsperioder från Aftonbladets webbsida med sökordet HPV, exklusive ledare och debattartiklar, har analyserats. Aftonbladet har valt att undersökas eftersom det är en av Sveriges mest lästa och inflytelserika webbtidningar. Urvalets motivering grundar sig i när HPV-vaccinet Gardasil 9 började erbjudas gratis till pojkar via barnvaccinationsprogrammet.

4.2 Kvantitativ innehållsanalys

4.2.1 Tillvägagångssätt

I en kvantitativ innehållsanalys undersöks ett skriftligt, muntligt eller bildmässigt innehåll genom att använda likvärdiga och jämförbara uppgifter. Analysenheterna ska vara så pass många att de kan formuleras samt analyseras med numeriska värden (Esaiasson et al., 2017). Metoden gör det möjligt att bearbeta mycket material som sedan går att jämföras och därmed möjliggör generalisering. Metodens utgångspunkt är att se frekvensen av något (Karlsson & Johansson, 2019). En kvantitativ metod passar därför studien eftersom syftet är att undersöka hur ofta den skriftliga rapporteringen om HPV riktas mot män eller kvinnor, och i vilka sammanhang kring HPV respektive kön nämns. Med skriftlig rapportering avser vi att analysera all form av text som rubrik, ingress, brödtext och faktarutor kopplade till artikeln. Detta för att kunna urskilja vilken information Aftonbladet väljer att inkludera i sina artiklar. Vi har även valt att inkludera artiklar som enbart är taggade och kategoriserade under ämnet HPV och som därmed inte nämner HPV explicit i texten. Motiveringen bakom detta val är att taggningen och kategoriseringen påvisar att Aftonbladet själva anser att informationen i artikeln är HPV-relaterad och bidrar till att få en övergripande bild av hur HPV porträtteras i Aftonbladets rapportering i relation till kön.

I den kvantitativa undersökningen väljs en forskningsstrategi, och denna avgör om man kan dra kausala samband (Bryman, 1997). Den här studiens forskningsstrategi är att se deskriptiva mönster, en strategi som inte gör det möjligt att dra kausala samband. För att kunna det hade vi behövt använda till exempel en experimentell eller en tvärsnittsdesign (Bryman, 1997). Analysen i vår studie innebär att vi jämför mellan mönster. Nyquist (2017) menar att analysen ska omvandla insamlade data till meningsfull information. För att tolka datamaterialet krävs både kunskap om forskningsämnet och kompletterande teorier som bidrar till att förstå innebörden av de mönster som identifieras i analysen (Nyquist, 2017). Med utgångspunkt i den valda forskningsstrategin operationaliseras därefter de centrala begreppen till mätbara variabler (Bryman, 1997). Variablerna och deras mått har i denna studie tagits fram med utgångspunkt i gestaltningsteorin, som fokuserar på hur fenomen framträder och organiseras i representationer (Entman, 1993), samt genusteori (Djerf-Pierre & Edström, 2024), för att analysera skillnaden i vilka ämnesteman kring HPV kvinnor och män förekommer och frekvensen av det. De är inspirerade från tidigare forskning som också haft utgång i gestaltningsteorin (Xiao & Su, 2020), samt studier (Li et al., 2022; Perez et al., 2016) som analyserat medierapportering om HPV, vilket hjälpt oss att identifiera viktiga tematiska områden att använda i vår analys. Zhou et al. (2025) har i sin analys definierat olika ramar (diskursiva teman) baserat på mönster som framkommit i hur HPV nämns och diskuteras på den kinesiska plattformen Weibo, något som visar på olika viktiga aspekter av HPV. Dessa ramar har använts som inspiration till våra ämnesteman där *Disease Risk and Prevention, Virus*

Transmission, Gender Roles and Perceptions och *Vaccine Promotion and Acceptance* varit mest relevanta för att svara på våra forskningsfrågor. Utifrån de här områdena har begreppen operationaliserats till mätbara variabler, vilka bland annat menar att räkna förekomsten av HPV i relation till cancer och könssjukdom samt vilket kön som nämns i samband med dessa aspekter.

Liknande säger Esaiasson et al. (2017) att med en kvantitativ innehållsanalys behöver enheterna först tolkas, för att sedan kunna placeras i rätt kategori och därefter räknas. För att uppnå detta behövs en kodbok utformas som baseras på undersökningens analysenheter, variabler som ska registreras hos analysenheterna samt de variabelvärden som variablerna ska ha (Esaiasson et al., 2017). I denna studie diskuterades variablerna före och efter pilotstudien, och ett reliabilitetstest genomfördes för att säkerställa att kodningen utfördes under enhetliga tolkningsregler. Kodboken togs fram efter samtliga variabler (se Bilaga 2) och programmet Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) användes vid genomförandet av studien. Variablerna och deras respektive värden (se Bilaga 1) fördes in i SPSS inför studien. Variablerna har inspirerats från tidigare forskning av Li et al. (2022), Xiao och Su (2020), Perez et al. (2016) samt Zhou et al. (2025) som använt sig av liknande variabler eller analysenheter och som har hjälpt att identifiera olika teman som fångar HPV-ämnets olika aspekter. Vissa bortfall och tillägg av variabler har justerats för att passa den här studiens syfte, något som förtydligas i avsnitt 3.3.2 *Medial uppmärksamhet och gestaltning av HPV* samt 4.2.4 *Variabeldefinition*.

4.2.2 Operationalisering

I analysen har 13 variabler använts för att kunna fullfölja studiens syfte och besvara dess frågeställningar. Studien ämnar identifiera deskriptiva mönster i hur HPV framställs i Aftonbladet genom framtagna ämnesteman utifrån gestaltningsteorin samt baseras på tidigare forskning som hjälpt oss att identifiera olika aspekter av HPV som ämnesfråga. Studien av Zhou et al. (2025) har de kognitiva ramarna *Disease Risk and Prevention*, *Virus Transmission*, *Gender Roles and Perceptions* och *Vaccine Promotion and Acceptance* använts som ett verktyg för att förstå vilka aspekter av HPV som existerar och som passar vår analys för att svara på våra forskningsfrågor. Enligt Zhou et al. (2025) definierar dessa ramar de centrala punkterna i den offentliga diskussionen som finns på plattformen Weibo och visar hur vetenskaplig förståelse, könskultur och marknadsföring formar vaccinfremjande information. Då aspekten om marknadsföring inte behandlas i denna studie har vi valt att enbart fokusera på de första fyra ramarna. Dessa representerar alltså olika sätt att förstå och diskutera manlig HPV-infektion och vaccination samt visar vad som utformar den offentliga debatten. Studien av Xiao och Su (2020) har fungerat som en central utgångspunkt vid utformningen av studiens ämnesteman och kodbok. De utgår från gestaltningsteorin i kombination med tidigare kvantitativa innehållsanalyser inom forskningsområdet HPV, där ämnesspecifika och generella gestaltningar har identifierats i rapporteringen om HPV-vaccinering. De ämnesspecifika gestaltningsramarna fokuserar på att identifiera vilka specifika aspekter av HPV-vaccinering som betonas i rapporteringen, medan de generella gestaltningsramarna används för att fånga övergripande könsrelaterade framställningar. Dessa ramar har därefter operationaliserats till mätbara variabler genom tydliga kodningsinstruktioner i kodboken, vilket möjliggör en systematisk och deskriptiv analys av deras förekomst i materialet. Följande gestaltningsramar har inspirerat operationaliseringen: *Safety concerns*, *Sexually transmitted virus prevention*, *Cervical cancer prevention*, *Headline gender*, *Male eligibility* samt *HPV vaccine prevents cancers in men*. Dessa ramar har

anpassats till studiens kontext och syfte för att analysera hur HPV framställs i Aftonbladets rapportering.

I kombination med Li et al. (2022) kodschema samt gestaltningar från Xiao och Su (2020) och Perez et al. (2016) har det hjälpt oss identifiera viktiga ämnesteman inom HPV som sedan omvandlats till mätbara variabler. Ämnestemana används för att strukturera analysen, medan de enskilda variablerna utgör de mätbara enheterna i den kvantitativa innehållsanalysen. Ämnestemana är följande: HPV och cancer, HPV-vaccination, Könssjukdom av HPV samt Könrepresentation i HPV-rapporteringen. HPV och cancer har operationaliserats till variablerna *Cancerformer relaterade till HPV*, *Livmoderhalscancer* och *Cancerformer*. HPV-vaccination har operationaliserats till variablerna *HPV-vaccination som förebyggande medel* samt *Risker och biverkningar av HPV-vaccin*. Könssjukdom av HPV har operationaliserats till *HPV som könssjukdom* och *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom*. Könrepresentation i HPV-rapporteringen har operationaliserats till variablerna *Vaccinrekommendation*, *HPV-infektion*, *Könssjukdom* samt *Förebyggande information*.

Dessa variabler fångar olika aspekter av HPV som samhällsligt hälsoproblem och möjliggör en kvantitativ analys av hur ofta dessa aspekter förekommer samt hur kön representeras i relation till dem i rapporteringen över tid. Dessa variabler är en blandning av existerande variabler som använts i tidigare forskning samt variabler som vi utformat själva. Vi kan därför inte argumentera för att de vi utformat själva fungerar men vi anser att vi har operationaliserat dessa på bästa möjliga sätt genom att ta inspiration från tidigare forskning och sedan anpassat dem för att kunna undersöka det vi har som avsikt att undersöka.

4.2.3 Förklaring till variabler

Följande variabler har använts: V1. Artikel ID, V2. Tidsperiod, V3. Cancerformer relaterade till HPV, V4. HPV-vaccination som cancerförebyggande medel, V5. HPV som könssjukdom, V6. Risker och biverkningar av HPV-vaccin, V7. Livmoderhalscancer, V8. Förebyggande information mot HPV som könssjukdom, V9. Vaccinrekommendation, V10. HPV-infektion, V11. Könssjukdom, V12. Förebyggande information, V.13 Cancerformer.

4.2.4 Variabeldefinition

4.2.4.1 Cancerformer relaterade till HPV

Variabeln är baserad på Xiao och Su (2020) studies gestaltningar *Cervical cancer prevention* och *HPV vaccine prevents cancers in men*, som båda slagits ihop för att kunna räkna på hur ofta HPV nämns som cancerorsakande utan att analysera vilka cancerformer som nämns. Detta för att undersöka hur ofta HPV nämns tillsammans med cancer i Aftonbladets rapportering. Enligt studier av Charles (2014), Li et al. (2022), Perez et al. (2016), Stanley et al. (2018), Xiao och Su (2020) samt Zhou et al. (2025) har ett huvudsakligt fokus på livmoderhalscancer i samband med HPV lett till att kvinnor förknippas oftare med HPV-infektioner och framställs som det kön som drabbas av HPV-relaterad cancer. Därför är det bra att få en generell uppfattning kring hur ofta HPV nämns med cancer som konsekvens.

Variabel *Cancerformer relaterade till HPV* kodas i denna studie varje gång HPV nämns som cancerorsakande, både om inga cancersorter nämns och vid specifika cancerformer.

Exempelvis om en artikel skriver att en HPV-infektion kan leda till olika cancerformer eller att HPV kan leda till cellförändringar som sedan kan utvecklas till livmoderhalscancer så kodar vi att denna variabel förekommer. Alla cancerformer orsakade av HPV som livmoderhalscancer, peniscancer, mun- och/eller svalgcancer, analcancer samt vulva- och/eller vaginalcancer räknas om det tydligt nämns i samband med annan information om HPV. Om en artikel nämner att HPV kan leda till cancer kodar vi det som att variabeln förekom. Denna variabel undersöks i både rubrik, ingress, brödtext och information som nämns i faktarutor kopplade till artikeln, något som gäller för alla kommande variabler.

4.2.4.2 HPV-vaccination som cancerförebyggande medel

Baserat på tidigare forskning som visat att HPV-vaccinet länge framställts som cancerförebyggande (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025), är detta en viktig aspekt av HPV att undersöka i Aftonbladets rapportering. I Xiao och Su (2020) studie har gestaltningarna *Cervical cancer prevention* och *HPV vaccine prevents cancers in men* definierats som HPV-vaccinet framställs som förebyggande mot livmoderhalscancer respektive förebyggande mot manliga cancerformer och sjukdomar. I Li et al. (2022) finns undertemat *Prevention of cancer* som innebär information som framställer HPV-vaccinets effektivitet att förebygga cancer. Dessa analysbeskrivningar har inspirerat vår variabel *HPV-vaccination som cancerförebyggande medel* där vi kodar varje gång en artikel nämner HPV-vaccinet som cancerförebyggande. Där kan även specifika cancersorter nämnas, exempelvis om en artikel nämner att HPV-vaccinet skyddar mot livmoderhalscancer, så räknas variabeln som förekommande i artikeln. Här räknas alla HPV-orsakade cancerformer, som nämnts ovan, om HPV-vaccinet nämns som skyddande mot cancer.

4.2.4.3 HPV som könssjukdom

Då HPV-viruset både är ett cancerorsakande virus och en könssjukdom är det av intresse att undersöka denna aspekt i Aftonbladets rapportering om HPV. Detta stöds av tidigare forskning av Perez et al. (2016) som analyserade hur ofta HPV nämndes som sexuellt överförbar i kanadensiska nyhetsartiklar, där majoriteten av artiklarna innehöll denna gestaltning. Studiens gestaltning *Sexual Transmission* har inspirerat variabeln *HPV som könssjukdom*. Definitionen av vår variabel är om HPV beskrivs som en könssjukdom och/eller om HPV beskrivs kunna smittas via sexuell kontakt. Exempelvis om en artikel i Aftonbladet skriver att HPV är en av de vanligaste könssjukdomarna, eller att man bör skydda sig vid sex för att undvika att få HPV, kodas den som förekommande. Alltså om HPV nämns som könssjukdom, i samband med kondylom, könsvårtor och/eller som sexuellt överförbar räknas variabeln. Denna variabel räknas även om sådan information nämns i en faktaruta, något som gäller alla variabler.

4.2.4.4 Risker och biverkningar av HPV-vaccin

Både Li et al. (2022) och Xiao och Su (2020) hade analysenheter som kodade för HPV-vaccinets risker, nämligen *Risk of vaccine* och *Side effects* respektive *Safety concerns*. Detta indikerar att HPV-vaccinets risker och biverkningar är relevanta att undersöka och visade på en viktig variabel. För att fånga upp både långvariga konsekvenser samt direkta risker och biverkningar efter HPV-vaccination kombinerade vi *Risk of vaccine* och *side effects* från Li et al. (2022). Detta för att kunna inkludera variabeln och analysera utan att

behöva två olika för samma information då vi anser att vår variabeldefinition fångar upp båda dessa aspekter. *Risker och biverkningar av HPV-vaccin* innebär i vår studie information som tar upp risker och biverkningar, både kort- och långvariga, av HPV-vaccinet. Vi har också inkluderat diskussion om HPV-vaccinet kan ge biverkningar. Ett exempel på detta är om en artikel framför att en person eller grupp uttryckt åsikter eller fakta kring risker och biverkningar av HPV-vaccinet. Vi har även valt att räkna med artiklar som sedan bestrider denna diskussion med att det inte finns några bevis för att de förmedlade riskerna och biverkningar orsakas av HPV-vaccinet. Anledningen är att HPV-vaccinet fortfarande nämns tillsammans med risker och biverkningar och därför anser vi att variabeln på sådant sätt räknas som förekommande. Om vi inte hade räknat med dessa artiklar hade resultaten visat att det aldrig nämns risker och biverkningar i Aftonbladets artiklar, och hade på sådant sätt inte varit en rättvis bild.

4.2.4.5 Livmoderhalscancer

Vår variabel *Livmoderhalscancer* är en som vi själva har utvecklat baserat på flera tidigare studier som visar att HPV huvudsakligen kopplas till livmoderhalscancer (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). Mot denna bakgrund valde vi därför att konkret räkna på hur ofta livmoderhalscancer förekom i Aftonbladets artiklar om HPV. Variabeln är även löst baserad på Li et al. (2022) undertema *Expression of HPV vaccine in Chinese*, som analyserade om HPV-vaccinet nämndes som ett livmoderhalscancer-vaccin (gongjingai) eller som bara ett vaccin (yimiao). Trots att undertemat handlar om livmoderhalscancer och HPV-vaccin så visar den på att det finns en stark koppling mellan HPV och livmoderhalscancer och är på sådant sätt intressant för oss att räkna på om Aftonbladet nämner livmoderhalscancer i HPV-relaterade artiklar i samma utsträckning. Varje gång livmoderhalscancer nämnts har variabeln kodats som förekommande. Det har även funnits artiklar som enbart varit taggade och kategoriserade inom ämnet HPV på Aftonbladets sökmotor, och har på sådant sätt inte uttryckligen skrivit HPV i rubrik, ingress, brödtext eller faktaruta. Om dessa artiklar nämnt livmoderhalscancer har variabeln kodats som förekommande. På sådant sätt kan skillnader i resultat mellan variablerna *Cancerformer relaterade till HPV* och *Livmoderhalscancer* finnas, då livmoderhalscancer inte behöver nämnas i samband med HPV. Vi anser att om en artikel taggats med HPV räknas det som att artikeln fortfarande bidrar till framställningen av HPV då Aftonbladet själva kategoriserat artikeln att den handlar om ämnet samt att artikeln dyker upp av sökordet HPV.

4.2.4.6 Förebyggande information mot HPV som könssjukdom

Flera av de tidigare studierna inkluderade en analysenhet om HPV-vaccinet som förebyggande medel mot könssjukdom (Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Xiao & Su, 2020). Något som framkommer i Perez et al. (2016) studie är vikten av att undersöka på vilket sätt HPV-vaccinet gestaltas då en för stark koppling till cancer, och specifikt livmoderhalscancer, kan leda till att vaccinet inte uppfattas som ett skydd mot könssjukdom. I båda studierna Li et al. (2022) och Xiao och Su (2020) har *Prevention of sexually transmitted infections (STIs)* respektive *Sexually transmitted virus prevention* analyserats, vilket handlat om HPV-vaccinet beskrivits som ett sätt att skydda sig mot könssjukdom, något som inspirerat vår variabel. Vår definition av *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom* innebär artiklar som nämner HPV-vaccinet som ett skydd mot könssjukdom orsakat av HPV. Här räknas även kondylom och könsvårter som könssjukdom. Vi räknar även artiklar som nämner HPV-vaccinering som ett

skyddande medel mot viruset och HPV som en sexuellt överförbar i samma artikel. Anledning är att om HPV-vaccinering framställs som ett skyddande medel i samband med information om hur HPV kan smittas eller andra HPV-relaterade konsekvenser så kan en enkel slutsats dras där vaccinering skyddar mot HPV som könssjukdom. Exempelvis kan en artikel skriva att HPV är den vanligaste könssjukdomen och längre ner i artikeln nämna att HPV-vaccinering skyddar mot cancer. Då har vi valt att inkludera det som att variabeln *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom* förekom då information om HPV som könssjukdom samt vaccinering nämns i samma artikel.

4.2.4.7 Vaccinrekommendation

Vaccinrekommendation är en variabel inom kön som baseras på Li et al. (2022) undertema *Recommended gender* och *Gender for HPV vaccination* som handlar om vilket kön som rekommenderas att vaccinera sig och till vilket kön information om HPV-vaccination riktar sig till. Med inspiration från dessa är vår definition av variabeln *Vaccinrekommendation* vilket eller vilka kön som uppmanas att vaccinera sig mot HPV. Vi har även valt att inkludera vilket kön som nämns i samband med barnvaccinationsprogrammet för att se om det skiljer något innan och efter pojkar inkluderades i vaccinationsprogrammet. En artikel kan därför skriva att HPV-vaccination skyddar kvinnor mot livmoderhalscancer. Vi anser att artikeln då uppmanar kvinnor att vaccinera sig eftersom kvinnor rekommenderas att skydda sig för att inte få cancer. Om en artikel nämner att HPV-vaccinering ingår i barnvaccinationsprogrammet för pojkar och flickor räknas variabeln inkludera båda könen. Om inget kön nämns tydligt i samband med HPV-vaccination kodas det som *Inget*, vilket innebär att variabeln inte förekom i artikeln.

4.2.4.8 HPV-infektion

Genomgående i flera tidigare studier var uppfattningen att kvinnor drabbas värst av HPV-infektioner på grund av den starka kopplingen till livmoderhalscancer (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). Mot denna bakgrund är det viktigt att analysera vem som framställs i Aftonbladets artiklar som mest utsatt av HPV. Här har Li et al. (2022) underteman *Gender for HPV infection* och *Severity*, som båda handlar om könsspecifik information gällande HPV-infektioner och dess konsekvenser nämns, inspirerat vår variabel. *HPV-infektion* innebär information som beskriver vem som drabbas av konsekvenser och sjukdomar orsakade av en HPV-infektion. HPV måste nämnas i samband med denna konsekvens för att variabeln ska kodas. Det måste även förekomma en tydlig genusriktning på informationen. Exempelvis om en artikel nämner att homosexuella män är en utsatt grupp som drabbas i störst utsträckning av muncancer på grund av HPV, gestaltas HPV att drabba män värst och kodas då på sådant sätt. Även information som går att relatera till ett kön räknas som genusriktad. Exempel på könsstyrkande information är: *livmoderhalscancer*, *cellförändringar*, *peniscancer*.

En artikel kan på sådant sätt nämna att en HPV-infektion kan leda till cellförändringar som sedan kan utvecklas och bli livmoderhalscancer. Vi anser att då presenteras informationen på ett sätt som riktar sig mest till kvinnor då konsekvenser av en HPV-infektion relaterat till kvinnor bara nämns.

4.2.4.9 Könssjukdom

Som Stanley et al. (2018) studie påvisade bär kvinnor ett stort ansvar och förväntan att vara kunniga inom sexuell hälsa och HPV-spridning och prevention. Även Li et al. (2022) har undertemat *Sexually transmitted diseases (STDs)* som innebär information som är könsspecifik gällande könssjukdom orsakad av HPV. Sammantaget har detta utformat variabeln *Könssjukdom* som innebär information som riktar sig till ett eller flera kön där HPV benämns som en könssjukdom. Exempelvis om HPV nämns som en av de vanligaste könssjukdomarna och att kvinnor kan drabbas av HPV och bör vaccinera sig, räknar vi som att informationen riktar sig till kvinnor. Vi har även inkluderat vilket kön som artikeln huvudsakligen riktar sig mot, då det ibland funnits artiklar där majoriteten av informationen riktar sig till kvinnor och sedan längst ner i artikeln nämnt att män kan vaccinera sig. Vi argumenterar för att resultaten blir felaktiga om vi inte överväger vilket kön som nämnts mest i artikeln och där informationen gällande HPV som könssjukdom riktat sig mest till. Här räknas även könsvårter och kondylom som orsakade av HPV.

4.2.4.10 Förebyggande information

Flera studier tyder på att det finns en könsbunden ansvarsfördelning kring HPV som är ojämn då det största ansvaret ligger på kvinnor att skydda sig då kvinnor uppfattas drabbas värst av en HPV-infektion (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). För att analysera vem som bär ansvaret i Aftonbladets rapportering om HPV har vi variabeln *Förebyggande information*, som baseras på *Self-efficacy* från Li et al. (2022) som handlar om specifik könsorienterad information om åtgärder för att förebygga en HPV-infektion. Vi har valt att göra en avgränsning gällande vaccinationsprogrammet, alltså räknas inte variabeln om artikeln nämner att HPV-vaccination ingår för flickor i vaccinationsprogrammet då vi anser att det inte är en tillräckligt stark könsorienterad informering som visar på vem som bär ansvaret. En artikel kan i stället nämna att kvinnor bör vaccinera sig mot HPV för att inte drabbas av livmoderhalscancer. Då bedömer vi att artikeln riktar förebyggande information mot kvinnor som på sådant sätt bär det huvudsakliga ansvaret att skydda sig. Om en artikel nämner att både män och kvinnor bör vaccinera sig för att undvika sjukdomar orsakade av HPV räknas det som att båda könen bär ansvaret att skydda sig.

4.2.4.11 Cancerformer

Något som framkommer i tidigare studier är den obalanserade representationen av andra cancerformer orsakade av HPV. I studierna Xiao och Su (2020) och Perez et al. (2016) visar resultaten på en låg representation av andra cancerformer utöver livmoderhalscancer som kan även drabba män. Variabeln *Cancerformer* baseras löst på Li et al. (2022) undertema *Cancer* vars svarsalternativ var kvinna, båda eller man. Den modifikation vi valt att göra är att koda utifrån vilka cancerformer som nämns i stället för att dela upp cancerformerna könsmässigt, då flera av sorterna kan drabba båda könen. Av denna anledning ingår inte variabeln inom ämnestemat Könsrepresentation i HPV-rapporteringen med svarsalternativ som beskriver kön, utan kodas utefter vilka cancerformer som nämns. Om någon eller flera av dessa cancerformer orsakade av HPV som livmoderhalscancer, peniscancer, mun- och/eller svalgcancer, analcancer samt vulva- och/eller vaginalcancer nämns kodas det. För att underlätta själva analysen valde vi att inkludera svarsalternativet *Fler än en cancerform nämns* om flera cancerformer förekommer i en artikel. Vi anser att även om vi inte kodar exakt vilka cancerformer som nämns när det är fler än en så får vi ändå en bild över att Aftonbladet valt att inkludera fler cancerformer orsakade av HPV i sin rapportering, vilket kan påvisa en större

inkludering och representation. Dock måste den specifika cancerformen/cancerformerna nämnas i artikeln, exempelvis livmoderhalscancer eller peniscancer, för att det ska räknas som förekommande.

4.2.5 Pilotstudie och interkodarreliabilitetstest

För att undersöka om kodboken uppfyllde studiens syfte genomfördes en pilotstudie. Fördelarna med att utföra en pilotstudie är att testa om kodbokens utformning och variabler mäter avsikten med studien genom en mindre undersökning av materialet (Mao, 2018). Två kodare analyserade 10 % av det totala antalet artiklar utefter samma kodschema för att säkerställa att kodbokens utformning var tillräckligt omfattande för att kodningen skulle bli så lika som möjligt. Den totala populationen var 185 enheter, alltså analyserades 10 % som motsvarade 18 enheter av två separata kodare. Från den första tidsperioden blev antalet enheter 9 av 94, respektive 9 av 91 i den andra tidsperioden. Båda urvalen från tidsperioderna valdes med hjälp av slumpmässigt urval. Enheterna kvantifierades därefter genom att koda enligt studiens kodschema (se Bilaga 2). Variabeln *Förebyggande information* justerades för att förtydliga definitionen där vi la till vilket kön som artikeln handlade mest om i samband med information om att drabbas av HPV och skydda sig med HPV-vaccination. Detta för att göra en mer rättvis bedömning om vem som bär det största ansvaret att skydda sig mot HPV.

Ett interkodarreliabilitetstest utfördes sedan för att säkerställa att resultaten från pilotstudien visar att enheterna har kodats på samma sätt. För att få ett procentuellt mått på överensstämmelse använde studien Holstis reliabilitetstest enligt formel " $2*M/(N1+N2)$ " (Holsti, 1969). Det totala antalet analysenheter var 18 artiklar där 13 gestaltningar kodades. Det totala antalet kodningsenheter var 234, varav 212 var överensstämmande mellan de två kodarna i pilotstudien. "M" motsvarar lika kodningsenheter, medan "N1" och "N2" representerar svaren från kodare 1 och kodare 2. För den här studien ser formeln ut på följande sätt:

$$2*212/(234+234)=0,906$$

Enligt testet påvisar detta att den separata kodningen hade en procentuell likhet på 90,6%, något som vi tolkar, utifrån den beskrivning som ges av Esaiasson et al. (2017), är en acceptabel nivå av reliabilitet.

4.2.6 Material och urval

Studiens empiriska material hämtades från Aftonbladets webbplats genom ett urval av artiklar med sökträff på HPV, exklusive debattartiklar och ledare. I mediaarkivet Retriever kom enbart 41 tryckta artiklar upp från Aftonbladet under vår definierad tidsperiod 1 september 2015 till 2 september 2025 med sökordet HPV. När vi bytte till webbartiklar på Retriever dök inte Aftonbladet upp som ett alternativ i arkivets filtersystem och på sådant sätt kunde vi inte få upp den tidningen som vi valt att analysera i vår studie. Av denna anledning valde vi att utgå från Aftonbladets egen webbsida och genom deras sökmotor få upp artiklar till vårt material. Det totala antalet artiklar som dök upp var 216 på Aftonbladets webbsida under samma tidsperiod med sökordet HPV. Efter en genomgång av artiklarna gick antalet ner till 185 som blev vår totala population. Vi resonerade att användningen av Aftonbladets egen webbsida gav oss en större mängd material vilket möjliggjorde att vi kunde uppnå ett mer generaliserbart resultat än om vi hade använt oss av Retriever för inhämtning av tryckta artiklar. En användning av

Retriever hade även inneburit att artiklar som kategoriserats inom ämnet HPV exkluderats från analysen och på sådant sätt hade vi enbart fått upp tryckta artiklar som skriftligt nämnt ordet HPV i sin rubrik eller brödtext. Vår studie ämnade att analysera alla HPV-relaterade artiklar för att kunna undersöka hur gestaltningen av ämnet ser ut. Detta inkluderar även artiklar som Aftonbladet har kategoriserat inom ämnet HPV och därför sågs det som en fördel att använda Aftonbladets egen hemsida och sökmotor för att få en översikt hur Aftonbladet själva valt att kategorisera information relaterat till HPV.

Via sökfunktionen på Aftonbladets webbsida sökte vi enbart på *HPV* för att få fram så många artiklar som behandlade ämnet på något sätt. Sedan tog vi artiklar inom den tidsramen som vi bestämt och sorterade bort artiklar som var irrelevanta för vår studies syfte, exempelvis debattartiklar, ledare och videoinslag på Aftonbladet TV. Tidsramen diskuteras vidare längre ner under denna rubrik. I materialet har vi inkluderat artiklar från Aftonbladets webbplats som, via tidningens egen sökmotor, är taggade och kategoriserade under ämnet HPV. Detta innebär att även artiklar som inte explicit nämner HPV i rubrik, ingress, brödtext eller faktaruta har inkluderats, då Aftonbladets redaktionella taggning indikerar att innehållet bedömts vara relevant för ämnet HPV. Debattartiklar och ledare har dock valts bort eftersom vi inte avser att undersöka gestaltningen i artiklar som baseras på personliga åsikter. Aftonbladet har valts för studien eftersom det är Sveriges mest lästa webbtidning (Orvesto, 2025) och därmed har en möjlig stor påverkan på Sveriges befolkning. Av den anledningen är det viktigt att undersöka vilken information som inkluderas i Aftonbladets rapportering om HPV och till vilket kön denna information är mest riktad mot.

Vi är medvetna om att granskningen av fler medier är viktig för att få en övergripande och överensstämmande bild. I brist på tid har vi därför valt Sveriges mest lästa webbtidning, Aftonbladet, för att få en så tydlig bild som möjligt i den här studien. Valet av webbtidning motiveras utefter att det är det vanligaste mediet att ta del av sina nyheter i Sverige idag (Mediemyndigheten, 2025; Nordicom, 2025). I Nordicoms rapport från 2024 rapporterar dem att 66 % av svenskarna läser nyheterna varje dag i genomsnitt, där 58 % läser sina nyheter digitalt och 20 % i pappersform (Nordicom, 2025). Genom att enbart analysera Aftonbladet kan resultaten generaliseras i hur denna tidning gestaltat HPV under vår definierade tidsperiod. Vi är medvetna om att vårt resultat inte är generaliserbart till alla svenska nyhetsmedier, utan fungera mer som ett case som exemplifierar hur HPV framställs i svensk kvällspress. På sådant sätt kan vår studie agera som en utgångspunkt hur en svensk tidning gestaltar HPV för vidare forskning.

Som nämnts tidigare har hela populationen artiklar från respektive tidsperiod, 1 september 2015 - 1 september 2020 (T1) samt 2 september 2020 - 2 september 2025 (T2), analyserats. Eftersom Gardasil 9 började erbjudas gratis till pojkar hösten 2020 är tidsperioderna baserade därefter. Detta för att kunna se om det finns en förändring i rapporteringen när vaccinet inte längre bara var kostnadsfritt för flickor. Hösten 2020, som börjar i september, fick därför bli utgångspunkten för vårt tidsspänn som sedan utgick fem år innan detta event och fem år efter. Eftersom HPV är idag ett aktuellt ämne ville vi inkludera medierapporteringen i nuläget, samtidigt som vi ville förhålla oss till årtalet när pojkar började vaccineras. Där av valet att börja tidsperioden år 2015, för att kunna inkludera artiklar från 2025, och få en lika årsfördelning i båda tidsperioderna. Detta möjliggjorde en tydlig jämförelse innan pojkar började vaccineras och efter. På sådant sätt kunde vi få en klar bild över hur ämnet framställts innan eventet och hur det ser ut i nuläget för att kunna urskilja skillnader och om någon förändring skett efter att HPV-vaccineringen blivit könsmissigt jämlik. Vi är medvetna om att det långa

tidsspännet på 10 år har både för- och nackdelar, där en nackdel är att enskilda händelser kan ha påverkat rapporteringen. En fördel är däremot att tidsspännet ger en mer övergripande och rättvis bild av Aftonbladets gestaltning av HPV, eftersom tillfälliga händelser annars hade kunnat få oproportionerligt stort genomslag i ett kortare tidsspänn.

Ett visst bortfall av artiklar har skett då debattartiklar, ledare och länkar till Aftonbladet TV sorterats bort. Från T1 var det från början 117 artiklar som dök upp med sökordet HPV, med ett bortfall på 23 artiklar efter genomgång där krönikor, debattartiklar eller länkar till Aftonbladet TV sorterats bort. Slutliga mängden artiklar blev därför 94. T2 hade 99 artiklar med sökordet HPV som sedan blev 91 efter genomgång. Sammanlagt blev det 185 artiklar under båda tidsperioderna vilket gjorde att en totalundersökning lämpas bäst för studien utifrån vår tidsram.

4.3 Metodkritik

Enligt Esaiasson et al. (2017) finns en risk att en kvantitativ innehållsanalys förbiser underliggande betydelse, eftersom metoden främst fokuserar på att samla in, räkna och kategorisera data. Om metoden tillämpas på ett felaktigt sätt kan därmed viktig information gå förlorad, vilket kan påverka studiens slutsatser. Eliasson (2022) poängterar även denna brist hos en kvantitativ metod där möjligheten att gå en problemformulering på djupet inte är den samma som med en kvalitativ metod. Däremot kan en kvantitativ metod vara passande vid tidsbegränsade undersökningar (Eliasson, 2022). Denna fördel med metoden ansåg vi passa vår studie bäst för att besvara vår forskningsfråga samt för att tidsmässigt hinna med att analysera allt material. I linje med Eliasson (2022) lämpar sig även kvantitativ metod väl för studiens syfte då metoden möjliggör en analys på bredden av hur utbredda olika ämnesteman om HPV är i Aftonbladets rapportering. Vidare säger Karlsson och Johansson (2019) att det är viktigt att notera att samtidigt som målet med en kvantitativ metod är att få fram en objektiv tolkning, så tolkar människor texter inte likadant. Därför krävs det att insamlingen av material är metodisk och objektiv. För att säkerställa detta har alla artiklar hämtats från samma databas med samma sökord, *HPV*, genom hela insamlingen under perioden 1 september 2015 till 2 september 2025. En pilotstudie samt reliabilitetstest har utförts för att försäkra oss om att vi mäter det vår studie ämnar undersöka.

4.4 Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet

Reliabilitet innebär att studiens analys ska kunna upprepas med samma resultat oberoende av vem som utför den, för att visa på att resultatet är pålitligt (Bryman, 2012). För att studien ska kunna upprepas har vi varit transparenta med hur urvalet gått till där vi genom Aftonbladets sökmotor sökt på HPV, sorterat bort debattartiklar, krönikor och videoinslag på Aftonbladet TV och tagit fram artiklar inom vår definierade tidsperiod. I studien har även ett interkodarreliabilitetstest genomförts för att kunna bekräfta att forskningsmetoden och kodschemat har hög reliabilitet.

Enligt Esaiasson et al. (2017) definieras validitet vanligtvis som graden av överensstämmelse mellan den teoretiska definitionen och den operationella indikatorn, frånvaron av systematiska fel, eller att det faktiskt är det påstådda fenomenet som mäts. I studien har val av variabler inspirerats från tre tidigare studier där alla använt sig av samma eller liknande variabler. Utefter det har vi diskuterat variablerna kring vilka som lämpar vår studie och vårt syfte bäst. Variablerna *Cancerformer relaterade till HPV*, *HPV-vaccination som cancerförebyggande medel*, *HPV som könssjukdom*, *Risker och*

biverkningar av HPV-vaccin, Livmoderhalscancer samt Förebyggande information mot HPV som könssjukdom hjälper oss att besvara vilka ämnesteman som är mest förekommande i Aftonbladets artiklar och ger en överblick i vad för typ av information som fokuseras på om HPV. Variablerna Vaccinrekommendation kön, HPV-infektion kön, Könssjukdom kön och Förebyggande information kön svarar både på vilka ämnesteman som förekommer mest samt till vilket kön denna information är riktad mot. För att undersöka hur representationen ser ut kring vilka cancerformer som nämns orsakade av HPV finns variabeln Cancerformer.

Forskningen bör sträva efter att uttala sig om det allmängiltiga och inte det unika, nämligen att nå ett nomotetiskt forskningsideal (Esaiasson et al., 2017). I den här studien analyseras den totala populationen artiklar för att sträva efter en analys som gör det möjligt att uttala sig om det allmängiltiga. Vi kan på sådant sätt generalisera vårt resultat om hur Aftonbladet har gestaltat HPV utifrån våra valda variabler under den bestämda tidsperioden. Trots att Aftonbladet är en stor tidning som konsumeras av många och har på sådant sätt en viss makt och påverkan i samhället, anser vi inte att vår studie går att generalisera hur svenska nyhetsmedier generellt framställer ämnet.

4.5 Forskningsetik

Enligt Vetenskapsrådet (2024) behöver god forskningssed bedrivas för att säkerställa kvalitén på forskningen som görs. För att nå god forskningssed är det viktigt att vara medveten om etiska principer och regler och att tillämpa dem i sin studie. Det krävs också en diskussion om etiska frågor för de som bedriver forskningen samt de som deltar. I den här studien har vi diskuterat vad det dels kan uppstå för etiska dilemman med tanke på att vi behandlar ett ämne som rör sexuell hälsa, dels säkerställandet av forskningens kvalitet i genomförandet av metod och analys. Eftersom det varken är några personuppgifter som behandlas i vår analys eller tidningsartiklar som kan kopplas till individer anser Etikkommittén Sydost att vår studie inte behöver genomgå en etikprövning. Studien har oavsett tagit hänsyn till riktlinjer enligt GDPR för hantering av personuppgifter, eftersom länkar till offentligt publicerade artiklar som innehåller namn har förvarats i Google Drive i form av ett Google Docs-dokument. Vid säkerställandet av forskningens kvalitet, har kodbokens utformande diskuterats och testats genom en pilotstudie som nådde god reliabilitet enligt Esaiasson et al. (2017). Variabler till kodboken har inspirerats från tidigare forskning (se avsnitt 3.3.2 *Medial uppmärksamhet och gestaltning av HPV*).

ALLEA-kodexen finns för att betona det viktiga med forskningens frihet men också det egna ansvaret i forskarsamhället med att bedriva god forskningssed. Tillförlitlighet, ärlighet, respekt och ansvar är de grundprinciper som ingår i kodexen. ALLEA lyfter också relevansen av att forskare ska ta hänsyn till den aktuella kunskapen inom relevanta fält, samt att genomförandet av studier ska ske på ett noggrant, transparent och genomtänkt sätt. Vidare redovisar kodexen för principer vid samarbete, där den säger att alla i ett forskningssamarbete delar ansvaret för integritet och resultat i forskningen. Vi som samarbetar ska gemensamt komma överens om målet med forskningen och vilka förväntningar och standarder vi har för forskningsintegritet.

Vi som forskare i studien anser att vi uppfyller god forskningssed genom att följa de riktlinjer Vetenskapsrådet (2024) och ALLEA (2023) presenterar.

4.6 AI-användning

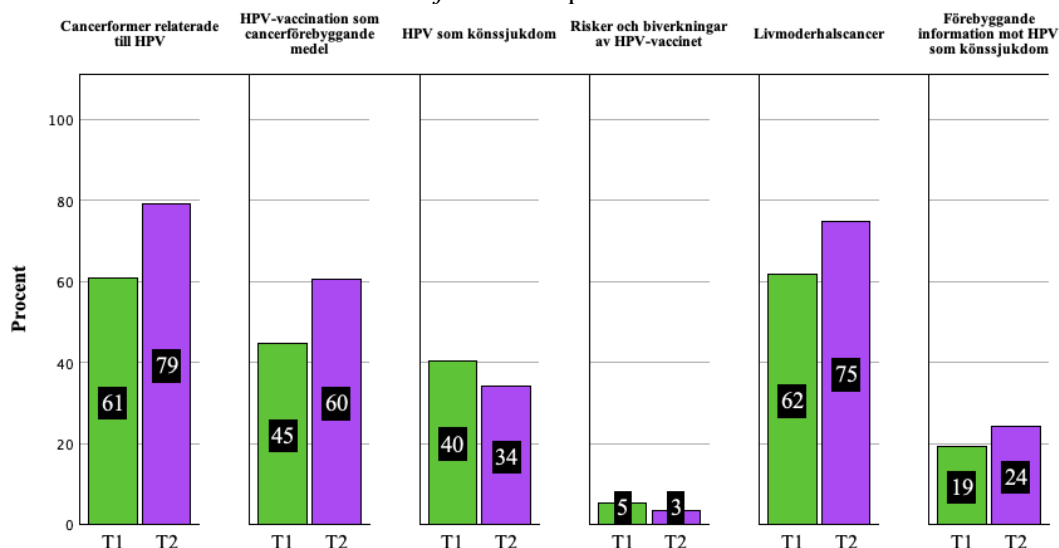
Allt producerat innehåll är vårt eget där AI enbart använts som ett reflekterande stöd under arbetets gång. Ibland har AI använts vid översättning av vissa engelska texter för att lättare kunna förstå textens innehåll vid läsning, eller för att hitta relevanta källor där egen kritisk genomgång av källorna alltid har gjorts. För att säkerställa att AI har använts på ett korrekt sätt har riktlinjer från European Commission (2025) följts.

5 Resultat och analys

I det följande kapitlet kommer resultaten från den kvantitativa analysen att presenteras och därefter resultatet. Resultatet är strukturerat utefter kodschemats variabler.

5.1 Ämesteman om HPV

Variabeln har kodats med *Ja* eller *Nej* beroende på om den förekom eller inte.

Figur 1: $N = 185$. Ämnesteman (operationaliserade som variabler) som förekommer i Aftonbladets artiklar som nämner HPV eller är taggade med ämnet "HPV, Humant papillomvirus", under T1 (1 september 2015 – 1 september 2020 och T2 (2 september 2020 – 2 september 2025). Procentandelar är avrundade och summerar därför inte alltid till 100 %.

Från analysen är de mest förekommande ämnestemat i Aftonbladet HPV och cancer, baserat på artiklarnas rubriker, ingresser, brödtext och faktarutor, under både T1 och T2, som kan ses i *Cancerformer relaterade till HPV* samt *Livmoderhalscancer*. *Cancerformer relaterade till HPV* handlar om när HPV nämndes som cancerorsakande eller tillsammans med en specifik cancerform medan *Livmoderhalscancer* innebar om artikeln nämnde livmoderhalscancer, oavsett om HPV nämndes eller inte. I T1 är *Livmoderhalscancer* en aning mer frekvent medan i T2 är det *Cancerformer relaterade till HPV* som förekommer mest. Vilka cancerformer orsakade av HPV som förekommit i Aftonbladets artiklar har analyserats med hjälp av variabeln *Cancerformer* vars resultat presenteras under 5.1.3 *Cancerformer nämnda*. I likhet med tidigare studier (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025) överensstämmer resultatet och visar att HPV främst kopplas till cancer, särskilt livmoderhalscancer, i

medias framställning av ämnet. I första tidsperioden har 61 % av artiklarna gestaltningen *Cancerformer relaterade till HPV* medan i den andra är det 79 % av artiklarna. Ämnestemat *Livmoderhalscancer* förekommer i 62 % av artiklarna under T1 och 75 % av artiklarna i T2. *Cancerformer relaterade till HPV* har ökat med 18 procentenheter medan *Livmoderhalscancer* har ökat med 13 procentenheter. Anledningen varför *Livmoderhalscancer* är högre än *Cancerformer relaterade till HPV* i T1 är på grund av artiklar som varit taggade med HPV men som inte nämnt HPV i rubrik, ingress, brödtext eller faktaruta. Dessa artiklar har enbart nämnt livmoderhalscancer och på sådant sätt har den variabeln kodats. För att *Cancerformer relaterade till HPV* ska räkna måste HPV nämnas i samband med någon cancerform, vilket dessa artiklar som enbart är taggade med HPV inte gör.

Livmoderhalscancer är under T2 det näst mest förekommande efter *Cancerformer relaterade till HPV*, något som överensstämmer med Perez et al. (2016) studie som visade att den manliga inkludering i HPV-vaccineringen hade ingen större effekt på nyhetsmediernas porträttering av ämnet, som fortsatte nämna livmoderhalscancer som den främsta konsekvensen av HPV-infektion. Att Aftonbladet främst kopplar HPV till livmoderhalscancer visar hur vissa aspekter av verkligheten framhävs medan andra, som HPV-relaterad sjukdom hos män, förblir mindre synliga. *Cancerformer*, som kodade för vilka cancerformer som nämnades i artikeln, nämnades fler än en cancerform i 16 % av artiklarna i T1, och 13 % i T2, jämfört med livmoderhalscancer som förekom i 62 % artiklar i T1 och 75 % i T2. Detta visar på en hög representation av livmoderhalscancer medan andra HPV-orsakade cancerformer nämns i betydligt mindre utsträckning. Detta överensstämmer också med Perez et al. (2016) som visade att andra cancerformer, utöver livmoderhalscancer, sällan nämnades i artiklarna. Utifrån gestaltningsteorin visar detta på en *repetitive framing* av *livmoderhalscancer*, något som kan påverka hur publiken uppfattar ämnet (Lecheler & de Vreese, 2018).

Ämnestemana Könssjukdom av HPV och HPV-vaccinering var ungefär lika förekommande. Variablerna *HPV-vaccination som cancerförebyggande medel* som var om HPV-vaccinet beskrevs som cancerförebyggande, och *HPV som könssjukdom* som kodade för om HPV nämnades som en könssjukdom eller som ett sexuellt överförbart virus, näst mest förekommande under båda tidsperioder. De minst förekommande var *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom*, som innebar om HPV-vaccinet beskrevs skydda mot könssjukdom, och *Risker och biverkningar av HPV-vaccinet*, som handlade om artikeln nämnde risker eller biverkningar orsakade av HPV-vaccinet. Utifrån tidigare studier av Charles (2014), Li et al. (2022), Perez et al. (2016), Stanley et al. (2018) Xiao och Su (2020) samt Zhou et al. (2025) har fokuset i mediernas uppmärksammande av HPV, samt inom annan hälsokommunikation, varit vaccinets cancerförebyggande effekt, främst mot livmoderhalscancer. Detta indikerar att våra resultat möjligtvis avviker från tidigare studier inom detta område. I Aftonbladet kan vi urskilja ett mönster där cancerformer och specifikt livmoderhalscancer nämns i större utsträckning än information om HPV-vaccinet som cancerskydd. En möjlig anledning är att vissa artiklar som innehöll intervjuer med kändisar som drabbats av cancer av en HPV-infektion nämnde inte någon information om HPV-vaccinets skyddande förmåga, utan fokuserade mer på historien som förmedlades av kändisen.

Resultaten visar också på det låga fokuset som förekommer i Aftonbladet gällande information om HPV-vaccinets förebyggande effekt för könssjukdomar samt negativa konsekvenser och effekter av vaccinet. Detta trots att variabeln *HPV som könssjukdom* var den fjärde mest förekommande. Denna aspekt påminner om Perez et al. (2016) studie

där trots att hälften av artiklarna nämnde HPV som könssjukdom kan överrepresentationen av livmoderhalscancer som nämndes i majoriteten av artikeln leda till att HPV-vaccinet främst uppfattas som ett förebyggande medel för denna cancersort än som ett skydd för könssjukdomar. Alltså kan den tunga förekomsten av livmoderhalscancer leda till att det finns en starkare koppling mellan vaccinet och cancer än skydd mot andra HPV-relaterade sjukdomar, även om dessa som könssjukdomar fortfarande är närvarande i artiklarna. Resultaten går även att koppla till Xiao och Su (2020) studie som visade att HPV-vaccinet sällan framställdes som ett förebyggande medel för könssjukdomar.

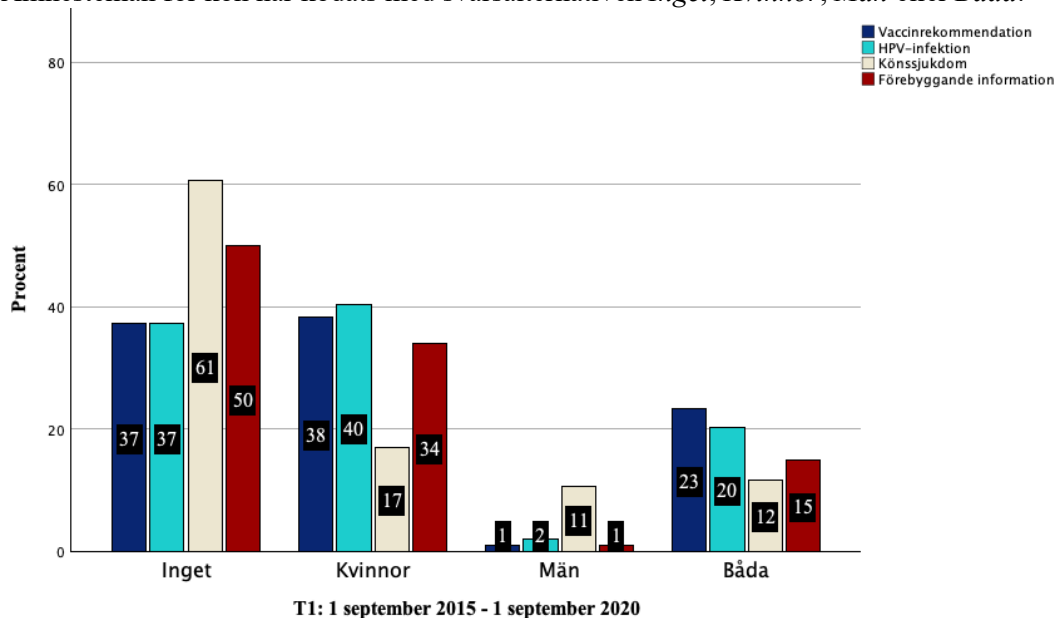
Cancerformer relaterade till HPV förändrades mest bland variablerna i kodschemat mellan T1 och T2, med en ökning på 18 procentenheter. Den som förändrats minst är *Risker och biverkningar av HPV-vaccinet* med en minskning på 2 procentenheter från T1 till T2. Genomgående i studierna av Li et al. (2022), Suppli et al. (2018) samt Xiao och Su (2020) var aspekten om oro kring risker och biverkningar av HPV-vaccinet, både hos allmänheten och i hur vaccinet gestaltades i medier och artiklar. Detta är något som skiljer sig markant i artiklarna från Aftonbladet där vi inte kunde urskilja något vidare fokus på negativa konsekvenser och biverkningar av HPV-vaccinering. Vårt resultat liknar i stället Perez et al. (2016) som också påvisade en låg förekomst av risker och biverkningar i nyhetsartiklar.

HPV-vaccination som cancerförebyggande medel samt *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom* har båda ökat från T1 till T2. Under första tidsperioden förekommer *HPV-vaccination som cancerförebyggande medel* i 45 % av artiklarna medan i den andra tidsperioden förekommer den i 60 %. Ämnestemat *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom* förekommer i 19 % av artiklarna i T1 och 24 % i T2. Resultatet här skiljer sig från Perez et al. (2016) som i stället visade att antalet artiklar som nämnde HPV-vaccinering minskade under analysperioden. Däremot liknar Xiao och Su (2020) resultat vårt där antalet artiklar som beskrev HPV-vaccinet effektivitet ökade efter att vaccination påbörjats i Kina.

Vad gäller *HPV som könssjukdom* har förekomsten minskat från T1 till T2 med 6 procentenheter. I T1 gick det att identifiera variabeln i 40 % av artiklarna och i T2 i 34 %. *HPV som könssjukdom* är en variabel som registrerat hur ofta HPV nämns som en könssjukdom utan någon genusinriktning. En intressant aspekt från vårt resultat visar att *HPV som könssjukdom* var mer förekommande än *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom* i båda tidsperioderna men där det inom *HPV som könssjukdom* skett en minskning i T2 jämfört med *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom* som i stället ökat i T2. Detta indikerar att HPV nämnts mer sällan som en könssjukdom över tid, samtidigt som HPV-vaccinet fortsatt nämns som ett förebyggande medel mot könssjukdom orsakade av HPV, något vi inte kan hitta i tidigare studier. Detta är något som diskuteras vidare i nästa kapitel. Perez et al. (2016) resultat visade att nästa 70 % av artiklarna nämnde att HPV-virusets smittades via sexuell kontakt. Likt vår studie kan *HPV som könssjukdom* förekomma mer i Aftonbladets artiklar, trots att den minskade i T2, då artikeln nämnt att HPV är sexuellt överförbar utan att nämna att HPV-vaccinet skyddar mot denna smitta.

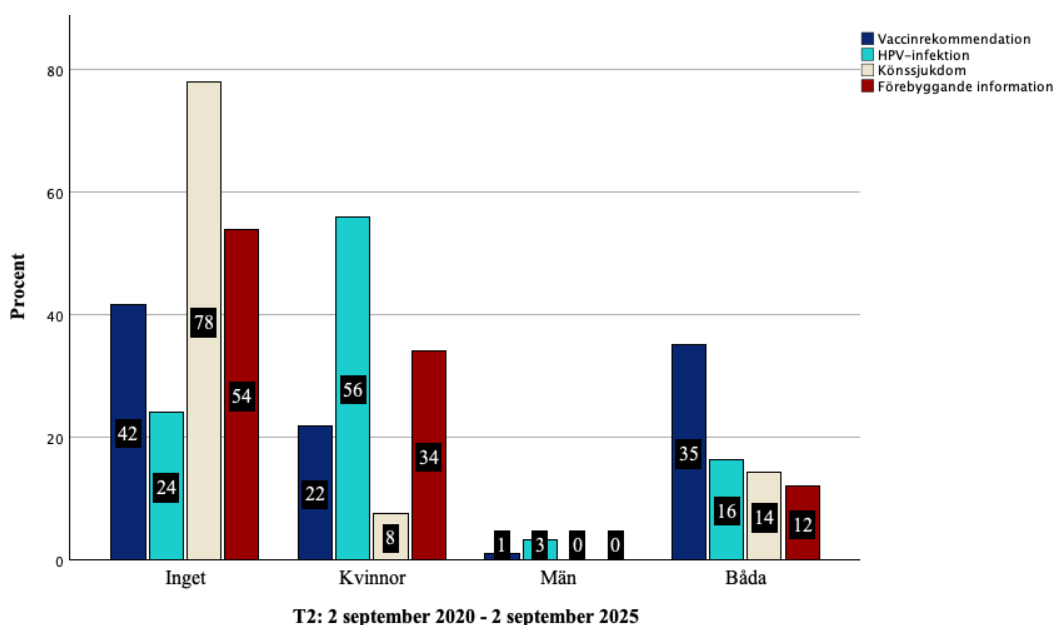
5.2 Ämnestema kön

Ämnesteman för kön har kodats med svarsalternativen *Inget*, *Kvinnor*, *Män* eller *Båda*.

Vid svarsalternativet *Inget* innebär det att ämnestemat inte förekom i artikeln.

Figur 2: $N = 94$. Ämnesteman (operationaliserade som variabler) som riktar sig till ett visst kön, båda kön eller inget av vardera i Aftonbladets artiklar som nämner HPV eller är taggade med ämnet "HPV, Humant papillomvirus", under T1 (1 september 2015 – 1 september 2020). Procentandelar är avrundade och summerar därför inte alltid till 100 %.

Figur 3: $N = 91$. Ämnesteman (operationaliserade som variabler) som riktar sig till ett visst kön, båda kön eller inget av vardera i Aftonbladets artiklar som nämner HPV eller är taggade med ämnet "HPV, Humant papillomvirus", under T2 (2 september 2020 – 2 september 2025).

september 2025). Procentandelar är avrundade och summerar därför inte alltid till 100 %.

Vaccinrekommendation riktar sig mest till kvinnor i T1 med 38 %. Definitionen av variabeln är information i artikeln som uppmanar ett visst kön eller båda att vaccinera sig för HPV. Under T2 är i stället riktningen mest förekommande till inget kön med 42 %, därefter båda kön med 35 %. I T2 har *Vaccinrekommendation* minskat sin riktning till kvinnor med 16 procentenheter och ökat sin riktning till båda kön med 12 procentenheter. *Vaccinrekommendation* riktat till män i T1 ligger på 1 % och förblir samma under T2. Resultaten från T1 stämmer väl överens med tidigare forskning (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025), där ett genomgående mönster är att HPV-vaccination synnerligen riktas till kvinnor som både direkt och indirekt uppmanas till vaccinering när det nämns i samband med skydd mot livmoderhalscancer. Detta för att HPV har en så stark kvinnlig koppling att det räcker med att livmoderhalscancer nämns för att det ska kopplas till kvinnor. I Perez et al. (2016) studie nämnde nästan alla artiklar kvinnors behörighet till HPV-vaccination jämfört med vårt resultat som visade att ungefär 20% av artiklarna uppmanade kvinnor ta HPV-vaccinet. Resultaten i T2 visar liknande mönster som i Perez et al. (2016) studie som visade att den manliga representationen ökade, dock utan att bli jämlik, när män inkluderades i HPV-vaccinationen. I Aftonbladet har en utveckling skett inom *Vaccinrekommendation* som visar att båda könen börjat uppmuntras till att skydda sig för HPV genom vaccinering i T2 efter att pojkar börjat inkluderas i vaccinationen.

Under båda tidsperioder dominerar riktningen till kvinnor vad gäller *HPV-infektion*, vars definition var vem i artikeln som beskrevs kunna drabbas värst av en HPV-infektion. I T1 ligger andelen på 40 % och i T2 på 56 %. Riktningen till män ligger i T1 på 2 % och i T2 på 3 %. Riktningen till båda kön är förhållandevis lika under T1 och T2, med 20 % respektive 16 %. Resultaten går i linje med Stanley et al. (2018) studie som visade att diskurser och könsnormer bland collegestudenter påverkar uppfattningen kring vem som drabbas värst av en HPV-infektion. Något som påverkar föreställningen om att kvinnor påverkas mest av HPV på grund av livmoderhalscancer och har på sådant sätt störst anledning att skydda sig genom vaccination. Genomgående i resultaten från tidigare studier var fokuset på livmoderhalscancer i relation till HPV, vilket skapar en stark koppling mellan kvinnor och HPV-infektioner (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025), något som överensstämmer med vårt resultat.

Könssjukdom var mest riktad till kvinnor i T1 med 17 % medan i T2 med 14 % nämndes båda könen. Med variabeln *Könssjukdom* menas vilket kön som nämns där HPV framställs som en könssjukdom. Generellt visar resultaten, trots sin låga förekomst i Aftonbladets artiklar, att könssjukdomar orsakade av HPV nämns oftare i anslutning till kvinnor än vad det gör enbart med män. Under T2 nämns båda könen mest inom *HPV som könssjukdom* men här finns ingen förekomst av att män enbart nämns med 0 %. Resultaten från T2 indikerar på en mer balanserad representation inom könssjukdom orsakad av HPV-infektion, något som liknar Li et al. (2022) som också resulterade i en balanserad framställning av HPV som könssjukdom där båda könen nämndes. Som Stanley et al. (2018) studie påpekar leder samhällets könsnormer till att det finns en viss förväntan på att kvinnor ska vara kunniga och informerade inom sexuell hälsa för att kunna bära ansvar för den samt skydda sig. Vårt resultat från T1 kan indikera, utifrån de mönster som visats av vår analys, på att sådana uppfattningar även möjligtvis reproduceras i Aftonbladet då kvinnor nämndes mest i relation till HPV som

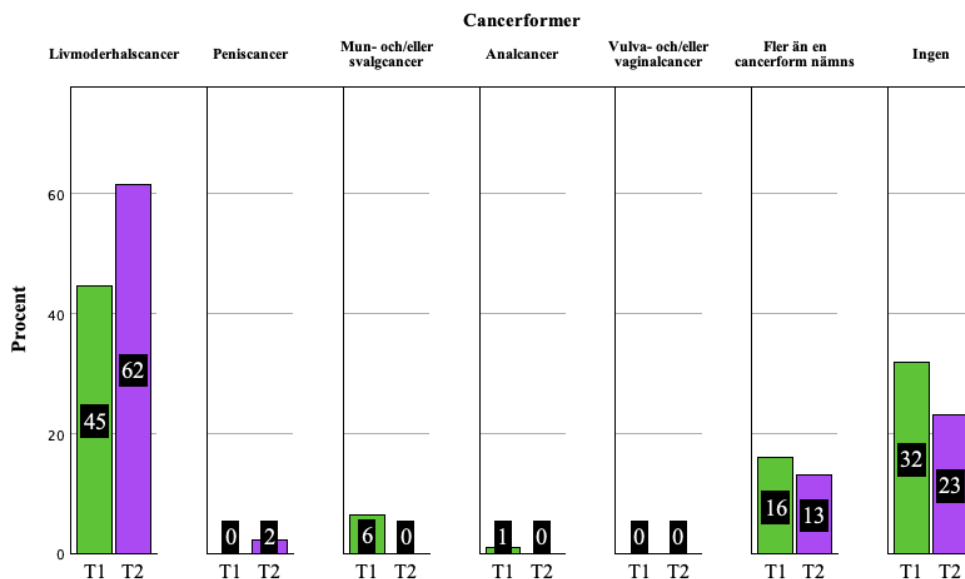
könssjukdom. Efter inkluderingen av män och pojkar i HPV-vaccinationen har en förändring skett som visar att båda könen nämns oftare, något som kan indikera en förändring i könsdiskursen som Stanley et al. (2018) beskriver i sin studie.

Vad gäller *Förebyggande information* var informationen mest riktad till kvinnor, under både T1 och T2 med 34 %. Till män riktas *byggande information* i artiklarna med 1 % under T1 och 0 % under T2. Detta tyder på ett *gender gap* (Djerf-Pierre & Edström, 2024). Andelen där gestaltningen riktar sig till båda kön förblir ungefär detsamma under T1 och T2, med 15 % respektive 12 %. Variabeln *Förebyggande information* finns med för att kunna analysera vilket eller vilka kön som, utifrån den information som förmedlats, beskrivs och uppfattas bära det största ansvaret att skydda sig mot HPV. Det framkommer tydligt i flera av de tidigare studierna att det finns en könsbunden ansvarsfördelning gällande HPV. Som nämnts tidigare har flera studier visat att livmoderhalscancer kopplas starkt till HPV och HPV-vaccinering, vilket förstärker uppfattningen om att HPV är ett kvinnoproblem som kvinnor bör skydda sig mot (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). I flera studier diskuteras en moralisk aspekt där i Charles (2014) nämns att inom hälsokommunikationen i Kanada framställde HPV-vaccinering som ett moraliskt ansvar kvinnor och mödrar har att skydda sig och sin familj för att inte drabbas av sjukdomar som livmoderhalscancer. Li et al. (2022) beskriver också förekomsten av könsnormer inom kinesisk kultur som gör att kvinnor förväntas vara "rena" för att vara moraliskt accepterade i samhället eftersom HPV är förknippad med en sexualiserad och negativ konnotation. I Zhou et al. (2025) resultat påvisas också könsnormernas effekt på HPV och ansvarsfördelningen. Ansvaret läggs huvudsakligen på kvinnor i Kina då det finns förväntningar om att kvinnor ska vara en bra hustru och moder som har ett moraliskt ansvar för allas hälsa, speciellt sin egen gällande HPV. Zhou et al. (2025) resultat visar att det finns en uppfattning om att män vaccinerar sig mot HPV för att skydda sin kvinnliga partner, och på så sätt fortsätter den ojämlik fördelningen av ansvar att existera trots ökad medvetenhet och kunskap kring manlig vaccination i Kina.

Även Stanley et al. (2018) beskriver liknande könsnormer i amerikansk kontext där på grund av att kvinnor oftare kopplas till beskrivningar som rena, ansvarsfulla och omhändertagande, förväntas vara kunniga inom HPV och ansvara för den gemensamma sexuella hälsan. Denna förväntning tillåter på sådant sätt män att vara mindre ansvarsfulla och att det heller inte finns någon press att besitta viktig kunskap om HPV. Diskurserna och könsnormerna skriver Stanley et al. (2018) bidrar till en obalanserad ansvarsfördelning av sexuell hälsa där kvinnor ses bära det huvudsakliga ansvaret att skydda sig själva, bland annat genom HPV-vaccinering. Stanley et al. (2018) resultat visar också att det finns en felaktig uppfattning om att kvinnor drabbas värst av HPV, på grund av den starka kopplingen till livmoderhalscancer, något som gör att vissa rättfärdigar att ansvaret läggs på kvinnor att vara informerade och skyddade mot HPV. Zhou et al. (2025) drar slutsatsen att denna brist på kunskap och felaktiga uppfattning som finns bland allmänheten i Kina kan leda till att färre män vaccinerar sig mot HPV då ämnet inte förmedlas som något som drabbar båda och som alla ansvar att skydda sig emot. I likhet med vårt resultat kan den starka kvinnoinriktningen av information kring ansvar och vaccinering mot HPV i Aftonbladets artiklar indikera att män exkluderas från informationen, något som kan påverka uppfattningen kring ansvar och vem som riskeras att drabbas av en HPV-infektion och bör därför vaccinera sig.

5.3 Cancerformer nämnda

Variabeln *Cancerformer* har kodats med svarsalternativen *Livmoderhalscancer*, *Peniscancer*, *Mun- och/eller svalgcancer*, *Analcancer*, *Vulva- och/eller vaginalcancer*, *Fler än en cancerform nämns* och *Inget*. Om fler än en cancerform nämns i en artikel kodades ämnestemat med *Fler än en cancerform nämns*. Om ingen cancerform orsakad av HPV nämnts specifikt, kodades det som *Inget*.

Figur 4: N = 185. Andelen cancerformer orsakade av HPV som nämns i Aftonbladets artiklar som nämner HPV eller är taggade med ämnet "HPV, Humant papillomvirus", under T1 (1 september 2015 – 1 september 2020 och T2 (2 september 2020 – 2 september 2025). Procentandelar är avrundade och summerar därför inte alltid till 100 %.

Livmoderhalscancer är den mest nämnda cancerformen som är kopplad till HPV i Aftonbladets artiklar, under både T1 och T2. Under T1 nämns *Livmoderhalscancer* i 45 % av artiklarna, under T2 nämns canceren i 62 %. En ökning av hur ofta *Livmoderhalscancer* nämns har därmed skett på 17 procentenheter.

Efter *Livmoderhalscancer* är det vanligast att *Fler än en cancerform nämns* i båda tidsperioder med 16 % respektive 13 %. Detta påvisar en förändring där *Livmoderhalscancer* ökar i T2 medan *Fler än en cancerform nämns* minskar. En möjlig förklaring är forskningsprojektet att utrota livmoderhalscancer i Sverige som inleddes 3 maj 2021 (International Human Papillomavirus Reference Center, u.å.), som kan bidragit till att fler artiklar handlar om livmoderhalscancer än andra cancerformer under T2. Sällan nämns någon specifik cancer orsakad av HPV utöver livmoderhalscancer.

Vårt resultat angående nämnda cancerformer i Aftonbladets artiklar om HPV stämmer överens med andra studiers resultat. Både Xiao och Su (2020) och Perez et al. (2016) resultat visade att nyhetsrapporteringen sällan inkluderade andra cancerformer än livmoderhalscancer i artiklar som berör ämnet HPV. I Perez et al. (2016) skedde en viss ökning av manlig representation och andra cancerformer började nämnas utöver livmoderhalscancer. Trots denna förändring fortsatte informationen vara mest kvinnoinriktad med stort fokus på livmoderhalscancer vars förekomst var oförändrad under studiens analysperiod. Li et al. (2022) resultat indikerar också en bristande

jämställd representation där cancerformer som även män kan drabbas av sällan förekom, något som kan påverka mäns uppfattning om HPV och deras vilja att vaccinera sig. Som poängteras i Zhou et al. (2025) studie utgår män från att de skyddar sin kvinnliga partner med HPV-vacciner än att de skyddar sin egen hälsa. Brist på information kring andra cancerformer orsakade av HPV kan enligt Li et al. (2022) leda till att grupper som homosexuella individer missar vikten av HPV-vaccinering och det skydd vaccinet ger till båda könen. Denna brist på representation av andra cancerformer orsakade av HPV kan på sådant sätt leda till att män mister viktig information relaterat till deras hälsa som kan påverka deras vilja att vaccinera sig för HPV. Främst verkar homosexuella individer exkluderas då informationen om HPV gjort att många män uppfattar manlig vaccination som ett sätt att skydda sin kvinnliga partner då det inte framkommit att män också kan drabbas av HPV-relaterade sjukdomar. Detta visar på vikten av både manlig och kvinnlig representation i rapportering av HPV och HPV-vaccinering.

Som nämnts omgående i detta kapitel kan alla gestaltningar påverka hur HPV uppfattas, baserat på tidigare studier (Charles, 2014; Li et al., 2022; Stanley et al., 2018; Zhou et al., 2025) som visar att HPV och HPV-vaccinering upplevs som ett kvinnligt virus som kvinnor ansvarar för att skydda sig mot till följd av mediernas starka kvinnliga fokus och könsmissiga gestaltning.

6 Diskussion och sammanfattning

Syftet med denna studie var att mäta innehållet i Aftonbladets rapportering om HPV, och om rapporteringen riktas till ett visst kön. Studien avsåg även att göra en jämförelse mellan åren innan och efter pojkar inkluderades för HPV-vaccinering för att analysera om HPV-rapporteringen ändrats. Genom en kvantitativ innehållsanalys av 185 artiklar mellan 2015 och 2025 har studien belyst vilka ämnesteman som dominerar, hur kön representeras och vilka cancerformer som kopplas till HPV. Vi kommer i följande kapitel diskutera och sammanfatta våra resultat samt besvara studiens frågeställningar. I vår forskningsfråga om vilka ämnesteman som förekommer i Aftonbladet kan vi se att HPV och cancer dominerar. I vår analys mättes *Cancerformer relaterade till HPV* som mest förekommande och därefter *Livmoderhalscancer*. Vidare kan vi se i frågan om ämnestemat om könsrepresentation i HPV-rapporteringen att *HPV-infektion* var mest förekommande och riktade sig mest till kvinnor i båda tidsperioder. Därefter var *Vaccinrekommendation* mest förekommande i båda tidsperioder, där riktningen var störst hos kvinnor under T1 med en förändring där riktningen var till båda könen under T2. Fler förändringar från första tidsperioden till den andra är att livmoderhalscancer har nämnts mer, cancerformer har nämnts oftare i samband med HPV samt information att HPV-vaccination skyddar mot cancer har ökat.

6.1 Diskussion

Studiens resultat visar att rapporteringen om HPV i Aftonbladet i stor utsträckning fokuserar på cancer, och där livmoderhalscancer får störst utrymme. Detta ligger i linje med tidigare forskning som också visar att HPV främst kopplas till cancer, och särskilt livmoderhalscancer i mediernas rapportering (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). Detta kan möjligtvis tolkas utifrån att Aftonbladet är en kvällstidning som möjligtvis är präglad av tabloidjournalistik som fokuserar på sensation (Andersson, 2013), och därför väljer att lägga sitt fokus på cancer som kan väcka uppseende. Under den andra tidsperioden blir vaccinrekommendationen mer könsbalanserad än tidigare, som innan hade det största fokuset på kvinnor. Det visar

en viss förändring i Aftonbladets rapportering om vem som bör vaccinera sig för HPV, som blivit mer jämlik efter pojkars inkludering i HPV-vaccineringen. Bortsett från det, visar resultaten att HPV i Aftonbladet sällan riktas till män, och att aspekter som betonar mäns risker förekommer i betydligt lägre grad än vad det gör för kvinnor. Det här visar att trots HPV-vaccination för pojkar sedan 2020 har mäns representation inte fått något större genomslag i Aftonbladets rapportering om HPV. Detta överensstämmer med vad Perez et al. (2016) studies resultat visade, att manlig inkludering i HPV-vaccination inte innebar en jämställd mediebild. Baden (2020) förklarar hur journalistiska gestaltningar kan påverka hur allmänheten formar sina åsikter och uppfattningar, något vi anser relevant för studien trots att vi endast analyserat frekvensen av ämnesteman, då det inte är omöjligt att den marginaliserade frekvensen kan leda till att män inte ser HPV-vaccin som ett behov för dem själva. Det finns dessutom könsnormer som tyder på att hälsa kan vara ett stigmatiserat ämne hos män (Olsson, 2017), något som kan förstärka bilden av att HPV-vaccin inte är relevant för dem, då det inte är osannolikt att medier tillsammans med normer påverkar individer (Jarlbo, 2006).

I analysen nämndes *Livmoderhalscancer* i nästan hälften av alla artiklar under T1 och i mer än hälften under T2. Vi tror att en anledning till Aftonbladets fokus på livmoderhalscancer kan vara på grund av kampanjen som bedrevs i Sverige för att utrota HPV och livmoderhalscancer, där alla kvinnor födda 1994-1999 erbjöds gratis vaccination mot HPV med efterföljande HPV-prov under tiden 3 maj 2021 till 30 juni 2025 (International Human Papillomavirus Reference Center). Möjligtvis gjorde detta så att Aftonbladets fokus hamnade på livmoderhalscancer och kvinnor nämndes i större utsträckning tillsammans med HPV-aspekterna och mindre kring den införda vaccinationen för pojkar. Detta kan förstås utifrån gestaltningsteorin genom Entmans (1993) beskrivning av hur vissa aspekter av frågor lyfts för att främja en problemdefinition.

Det internationella forskningsprojektet att utrota livmoderhalscancer kan även ge en möjlig förklaring till varför *HPV-vaccination som cancerförebyggande medel* samt *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom* ökat i T2, då det funnits ett starkare fokus på HPV-vaccinet och dess förebyggande samt skyddande effekt. Här kan Aftonbladets artiklar även inkludera information om att HPV-vaccinet skyddar mot både livmoderhalscancer och könssjukdomar relaterade till HPV.

Enligt studiens resultat riktar sig Aftonbladets rapportering om HPV oftare till kvinnor än män vad gäller sjukdomsrisk som könssjukdom samt andra konsekvenser orsakade av en HPV-infektion, och i en förhållandevis större del även vad gäller vaccinationsrekommendation. Det är något som ligger i linje med flera tidigare studier, som visar att det huvudsakliga ansvaret ligger på kvinnan att vara informerad och skydda sig mot HPV (Charles, 2014; Li et al., 2022; Perez et al., 2016; Stanley et al., 2018; Suppli et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025). Här blir begreppet *gender gap* relevant, eftersom det är en tydlig obalans mellan könen representation i frågan om HPV. Detta kan tolkas utifrån genusteori inom journalistik som säger att kön ofta kommer till uttryck genom stereotypifiering (Djerf-Pierre & Edström, 2024), samt att könen porträtteras utefter normer i vår kultur (Siivonen, 2007). Stanley et al. (2018) argumenterar för att könsnormer i USA, så som att kvinnor kopplas till ansvarsfull, omhändertagande och renhet, bidrar till att kvinnor förväntas bära ett större ansvar för en gemensam sexuell hälsa, till exempel HPV-vaccinering. Även studier om könsnormer i Sverige visar att kvinnor kopplas till ansvar och omhändertagande, så som att de får uppskattning i uppgifter som matlagning, bakning och omsorg av barn (Danielsson &

Eriksson, 2022). Kling et al. (2017) studie visar att det är viktigt för kvinnor i Sverige att se bra ut, något vi anser kan omformuleras till ytterligare ett ansvar kvinnor bär för att accepteras utifrån rådande könsnormer. Denna aspekt om samhällets könsnormer är något som tidigare studier diskuterat och kopplat till ansvaret kvinnor bär att skydda sig mot HPV (Zhou et al. 2025). Det är därför inte osannolikt att det förekommer andra könsnormer i Sverige, inklusive möjligtvis traditionella könsnormer inom sexuell hälsa. Sådana framställningar kan reproducera traditionella könsnormer (Jarlbo, 2006) samt göra så att män inte ser vaccination som något som kan skydda deras hälsa (Zhou et al. 2025). Begreppet *Repetitive framing* blir därmed också relevant eftersom upprepningen av gestaltningarna som mest riktas till kvinnor kan påverka allmänhetens bild i Sverige om HPV och sjukdomsrisk. Som tidigare forskning antyder (Charles, 2014; Li et al., 2022; Stanley et al., 2018; Xiao & Su, 2020; Zhou et al., 2025) kan det möjligtvis leda till att HPV och HPV-vaccinering uppfattas som ett kvinnligt problem.

Något som skiljer sig i vårt resultat från vissa tidigare studier är den låga förekomsten i rapporteringen som fokuserar på HPV-vaccin och biverkningar. Studier från Li et al. (2022) samt Xiao och Su (2020) visade att oro kring HPV-vaccin fått stort utrymme i medierna, även i en studie av Suppli et al. (2018) visade resultaten att HPV-vaccinering och biverkningar fått stort utrymme under en tid. Under samma tid blev sökningar om biverkningar relaterat till HPV-vaccinering höga samt vaccinationsaktiviteten minskade. Enligt Suppli et al. (2018) påvisar detta ett potentiellt samband mellan negativ medierapportering och vaccinationsaktivitet. I Aftonbladet kan vi däremot inte se något starkt mönster som indikerar att HPV-vaccinet framställs på ett liknande sätt då temat *Risker och biverkningar av HPV-vaccin* hade en låg förekomst i artiklarna under vår tidsperiod. Detta tror vi möjligtvis kan bero på en relativt vaccin-positiv kultur som finns i Sverige. Enligt en enkätundersökning utförd av Folkhälsomyndigheten år 2022 var föräldrars inställning till barnvaccination i Sverige övervägande positiv (Folkhälsomyndigheten, 2023). En av anledningarna till den positiva vaccinationssynen var bland annat lättillgänglig information som kunde besvara frågor relaterade till vaccination. Det är inte osannolikt att liknande inställningar till vaccin även råder på journalistiska redaktioner och infinner sig i medielogiken. Gestaltningsteorin betonar att även det som utelämnas i rapporteringen påverkar publikens förståelse, vilket skulle kunna argumentera för att informationen i rapporteringen blir obalanserad om biverkningar inte nämns. Vi anser dock att rapporteringen betraktas som balanserad eftersom det inte finns några bevis för svåra biverkningar av vaccinet (1177, u.å.).

En intressant del av resultatet var den minskade gestaltningen av *HPV som könssjukdom* och ökningen av *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom*. Även inom könsgestaltningen *Könssjukdom* var det i den andra tidsperioden en tydlig minskning där majoriteten av artiklarna inte innehöll en sådan gestaltning. Utifrån detta kan en möjlig slutsats, kring att HPV över lag fick en svagare förknippning med könssjukdomar efter att pojkar börjat vaccineras än innan, vara på grund av forskningsprojektet att utrota livmoderhalscancer (International Human Papillomavirus Reference Center), där HPV fick en starkare koppling till cancer. Något vårt resultat också visar med en ökning av ämnestemat *Cancerformer relaterade till HPV* i den andra tidsperioden. Ämnestemat *Förebyggande information mot HPV som könssjukdom* ökning kan bero på att HPV-vaccinets alla fördelar utmärks i artiklarna, även den skyddande effekten mot HPV som könssjukdom. Resultaten visar på att förekomsten av information som nämner HPV som en könssjukdom och information om HPV-vaccinets skyddande effekt mot könssjukdom börjar bli mer jämna i förhållande till varandra. Detta innebär att Aftonbladet oftare nämner HPV-vaccinet som skyddande på könssjukdomar orsakade av en HPV-infektion.

Eftersom vi inte kan hitta någon konkret anledning till att ämnestemat kring HPV som könssjukdom har förändrats, samt inga tydliga svar från tidigare studier, är detta ett område som kan undersökas mer i framtida studier.

Studiens kvantitativa innehållsanalys har möjliggjort en kartläggning av mönster i Aftonbladets rapportering. En kombinerad kvantitativ och kvalitativ analys hade dock kunnat ge en djupare förståelse för dessa mönster. Som hur idéer om kön och ansvar skapas och förstås genom kommunikation och sociala diskurser. Vidare så är studien avgränsad till endast Aftonbladet, något som begränsar möjligheterna i generalisering av resultaten till svensk nyhetsrapportering i stort. Samtidigt är Aftonbladet särskilt relevant att studera eftersom det är Sveriges största webbtidning (Orvesto, 2025).

I efterhand fanns det några metodiska val i studien som hade kunnat utformats annorlunda för att förbättra vår analys. Inom ämnesteman om kön har vi definierat svarsalternativet *Båda* som när båda könen nämns i artiklar om HPV eller HPV-vaccinering. Vi valde även att inkludera ordet barn som *Båda* då vi upplever ordet som könsneutralt. Efter en kritisk reflektion inser vi nu efter studiens utförande att sammantaget kan ordet barn i ett HPV-sammanhang fortfarande tolkas som flickor då barnvaccination mot HPV länge enbart varit för flickor. Efter pilotstudien diskuterade vi hur vi bör kategorisera när enbart barn nämns i texter som handlar om HPV och vaccinering, något vi då enades om räknades som båda könen. Denna definition gjordes då vi ansåg att det var mest objektivt där vi undvek att lägga in egna fördomar eller tolkningar. Dock kan sådana detaljer påverka resultatet som i vårt fall möjligtvis kan visa på en mer balanserad könsinriktning med vår objektiva definition av barn än vad som faktiskt förekommer. Ordet barn var sällan förekommande och därför anser vi att det inte hade något större påverkan på vårt resultat, dock är detta en reflektion som är viktig för kommande studier inom forskningsämnet att överväga.

6.2 Sammanfattning

Studiens syfte var att undersöka vilka mönster som förekommer i Aftonbladets rapportering om HPV, och se hur det har förändrats i relation till tid och kön. För att uppnå detta syfte formades studiens forskningsfrågor: *Vilka ämnesteman förekommer i Aftonbladet i rapporteringen om HPV utifrån samhällets könsnormer?, Riktas rapporteringen mot ett specifikt kön?, samt Skiljer sig nyhetsrapporteringen om HPV i Aftonbladet före och efter att vaccinet Gardasil 9 började erbjudas gratis för pojkar år 2020?*

Studiens forskningsfrågor besvarades genom en kvantitativ innehållsanalys av Aftonbladets rapportering om HPV, där identifierade ämnesteman systematiskt kartlade könsrepresentation, innehåll och förändring över tid i de HPV-relaterade artiklarna. Med vår kodbok har vi kunnat räkna på frekvensen av dessa ämnesteman som gjort det möjligt för oss att urskilja mönster. Genom att koda förekomsten av kvinnor, män eller båda kön i artiklarna har studien besvarat frågorna om vilka kön som nämns i rapporteringen. Genom operationalisering av tidigare forskning och teori till ämnesteman har studien besvarat frågorna om vilka aspekter gällande HPV som dominerar i Aftonbladets rapportering. Slutligen har en jämförande analys mellan två tidsperioder före och efter införandet av kostnadsfri HPV-vaccination för pojkar besvarat frågorna om förändring över tid. Tillsammans med gestaltningsteori och teorier om genus samt tidigare forskning har studiens resultat diskuterats. Resultatet visar att HPV i Sverige, likt andra länder som gjort liknande studier, ofta är kopplat till cancer och framför allt

livmoderhalscancer, vilket är de mest frekventa ämnesteman i artiklarna. I vår studie kan vi se i frågan om kön att rapporteringen om HPV mestadels är kopplad till kvinnor vad gäller cancer, konsekvenser, könssjukdom och vaccinering, både innan och efter införandet av manlig vaccination av HPV. Resultaten synliggör att det inte skett någon utveckling av jämlik representation av kön i Aftonbladets artiklar om HPV, något vi kan urskilja i de mönster som framkommer av vår analys.

Tidigare studier belyser att den obalanserade könsfördelningen i rapporteringen om HPV kan bero på normer om ansvar, hälsa och renlighet. Utifrån könsnormer i Sverige och vad våra resultat visade skulle vi vilja påstå att det även i det här sammanhanget möjligtvis kan finnas en koppling. Men som gestaltningsteori och genusteori poängterar, finns det många aspekter i fråga som kan påverka dessa resultat, både om medielogik på redaktioner (Shehata 2019), samt könsnormer som är strukturerade på flera nivåer i samhället (Djerf-Pierre, 2020). Vi anser därför att det krävs mer forskning inom ämnet i Sverige, till exempel hur befolkningen uppfattar HPV, för att kunna få en tydligare bild om ämnet.

Vid förslag på vidare forskning ser vi flera aspekter som kan vara intressanta att studera inom området. Dels som nämnt ovan vore det intressant att studera hur allmänheten uppfattar frågan om HPV i Sverige, dels jämföra det med hur media rapporterar och gestaltar ämnet. Vi ser även vid intresse om att göra liknande studie som vår att i så fall jämföra fler tidningar eller webbtidningar och att analysera resultaten med hjälp av fler teorier och metoder, som exempelvis dagordningsteori och en kvalitativ metod. Vi tror även att från 2025 och framåt kan vara en intressant period att granska medierna eftersom flera regioner under 2025 började erbjuda gratis HPV-vaccin till män upp till 26 års ålder varav erbjudandet pågår i dagsläget (Hpvvaccin, 2025). En annan intressant aspekt som poängterats av tidigare studier (Charles, 2014; Li et al. 2022) är att HPV-informationen ofta riktar sig till heterosexuella personer och på sådant sätt går andra grupper miste om information. Därför hade en studie som enbart analyserade förekomsten av homosexuellt inkluderande information vara givande för att se hur representationen ser ut inom denna grupp.

7 Referenser

- Andersson, U. (2013). *Från fullformat till tabloid* (Rapport nr 13). Demicom, Göteborgs universitet. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:749598/FULLTEXT01.pdf>
- Aftonbladet. (oktober 2016). *Om Aftonbladet – kontakt och redaktionell policy*. <https://www.aftonbladet.se/omaftonbladet/a/LOIQ4/om-aftonbladet-kontakt-och-redaktionell-policy>
- ALLEA. (2023). *The European Code of Conduct for Research Integrity*. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/guidance/european-code-of-conduct-for-research-integrity_horizon_en.pdf
- Björklund, A. Karolinska Institutet. (8 november 2023). *HPV-vaccinering av både pojkar och flickor stoppar livmoderhalscancer bäst*. <https://nyheter.ki.se/hpv-vaccinering-av-bade-pojkar-och-flickor-stoppar-livmoderhalscancer-bast>
- Bryman, A. (1997). *Kvantitet och kvalitet i samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.
- Bryman, A. (2012). *Social research methods* (4 uppl.). Oxford: Oxford University Press.
- Cancerfonden (u.å.). *Vaccinera dig mot HPV*. <https://www.cancerfonden.se/om-cancer/symtom-och-orsaker/infektioner/hpv/vaccin/catch-up>
- Charles, N. (2014). Injecting and Rejecting, Framing and Failing: The HPV vaccine and the subjectification of citizens' identities. *Feminist Media Studies*, 14(6), 1071–1089. <https://doi.org/10.1080/14680777.2014.882855>
- Danielsson, E., & Eriksson, K. (2022). Women's invisible work in disaster contexts: gender norms in speech on women's work after a forest fire in Sweden. *Disasters*, 46(1), 141–161. <https://doi.org/10.1111/disa.12464>
- Djerf-Pierre, M & Edström, M. (2024). Kön, genus och jämställdhet i journalistiken. I Karlsson, M. & Strömbäck, J. (red.), *Handbok i journalistikforskning* (3. uppl., s. 327). Lund: Studentlitteratur.
- Djerf-Pierre, M., & Edström, M. (Eds.). (2020). *Comparing gender and media equality across the globe: A cross-national study of the qualities, causes, and consequences of gender equality in and through the news media*. Nordicom.
- Djerf-Pierre, M. (2020). Explaining gender equality in news content: Modernisation and a gendered media field. I M. Djerf-Pierre & M. Edström (Eds.), *Comparing gender and media equality across the globe: A crossnational study of the qualities, causes, and consequences of gender equality in and through the news media* (s. 45–68). Nordicom. <https://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1502571/FULLTEXT02.pdf>
- Eliasson, A. (2022). *Kvantitativ metod från början* (Femte uppl.). Studentlitteratur.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x>

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A., & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan : Konsten att studera samhälle, individ och marknad* (5 uppl.). Stockholm: Wolters Kluwer.

European Commission. (2025). *Living guidelines on the RESPONSIBLE USE OF GENERATIVE AI IN RESEARCH*. https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/2b6cf7e5-36ac-41cb-aab5-0d32050143dc_en?filename=ec_rtd_ai-guidelines.pdf

Folkhälsomyndigheten. (2023). *Lägesrapport – Nationella vaccinationsprogrammen 2023*. Folkhälsomyndigheten. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/ad65a7d0f75c48a78ee0a6016fc819f6/lagesrapport-nationella-vaccinationsprogrammen-2023.pdf>

Folkhälsomyndigheten. (9 juli 2025). *Sjukdomsinformation om HPV-infektion*. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/humant-papillomvirus/>

Folkhälsomyndigheten. (1 oktober 2025). *Vaccination mot humant papillomvirus*. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/vaccinationer/vaccinationer-i-sverige/humant-papillomvirus-hpv/>

Goffman, E. (1986). *Frame analysis: an essay on the organisation of experience*. Boston, MA: Northeastern University Press.

Holme, I.M. & Solvang, B.K. (1997). *Forskningsmetodik: om kvalitativa och kvantitativa metoder*. (2. uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Holsti, O. R. (1969). *Content analysis for the social sciences and humanities*. Reading, MA: Addison-Wesley.

Hpvvaccin. (februari 2016). *Dejtar du eller har tillfälliga partners? Då behöver du tänka på HPV*. <https://hpvvaccin.se/man-som-har-sex-med-man/>

Hpvvaccin. (september 2025). *HPV kan smitta vid alla sorters sex*. https://hpvvaccin.se/hpv-vaccination-for-killar-17-26-ar/?gad_source=1&gad_campaignid=23326022580&gbraid=0AAAAAp0k-N7mJXghiH1oUfZsksP4eUUfc&gclid=Cj0KCQiAvOjKBhC9ARIsAFvz5liI0jRD9-D8hcKdfCR1b7cUoooig7tk1Nn7O-8fZJhfcN99qrbNdnUaAqUzeEALw_wcB

Hpvvaccin. (juni 2022). *HPV-vaccinets historia i Sverige*. <https://hpvvaccin.se/lar-dig-mer/hpv-vaccinets-historia/>

International Human Papillomavirus Reference Center. (u.å.). *Utrotning av HPV och livmoderhalscancer – Deltagare*. <https://www.hpvcenter.se/utrotning/deltagare/>

Jarlbo, G. (2006). *Medier, genus och makt*. Lund: Studentlitteratur.

- Karlsson, M & Johansson, B. (2019). Kvantitativ innehållsanalys. I Ekström, M. & Johansson, B. (red.), *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap* (3. uppl., s. 171). Lund: Studentlitteratur.
- Kling, J., Holmqvist Gattario, K., & Frisén, A. (2017). Swedish women's perceptions of and conformity to feminine norms. *Scandinavian Journal of Psychology*, 58(3), 238–248. <https://doi.org/10.1111/sjop.12361>
- Lecheler, S., & de Vreese, C. H. (2018). *News Framing Effects* (1. uppl.). Routledge.
- Li, Y., Guo, Y., & Lin, H. (2022). Feminized Virus: A Content Analysis of Social Media's Representation of HPV Vaccine. *Social Media + Society*, 8(3). <https://doi.org/10.1177/20563051221104232>
- Lowy, D. R. (2024). Harald zur Hausen (1936 to 2023): Discoverer of human papillomavirus infection as the main cause of cervical cancer. *Proceedings of the National Academy of Sciences - PNAS*, 121(11), Article e2400517121. <https://doi.org/10.1073/pnas.2400517121>
- Mao, Y. (2018). Intercoder reliability techniques: Holsti method. In M. Allen (Ed.), *The SAGE encyclopedia of communication research methods* (s. 741–743). SAGE Publications. <https://doi.org/10.4135/9781483381411>
- Nyquist, H. (2017). *Statistikens grunder : vetenskap, empiriska undersökningar och statistisk analys*. Studentlitteratur.
- Nordicom. (maj 2025). *Streamed, scrolled and read – how media was consumed in Sweden in 2024*. <https://www.nordicom.gu.se/en/latest/news/streamed-scrolled-and-read-how-media-was-consumed-sweden-2024>
- Ohlsson, J. (2025). *Mediebarometern 2024*. Nordicom, Göteborgs universitet. <https://doi.org/10.48335/9789189864146>
- Olsson, S. (2017). Unmet need for mental health care: a population-based study on gender inequalities in Sweden. *European Journal of Public Health*, 27(suppl_3). <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckx189.156>
- Orvesto. (oktober 2025). *Orvesto Internet*. <https://www.kantarsifo.se/rapporter-undersokningar/rackviddsmatningar/orvesto-internet>
- Perez, S., Fedoruk, C., Shapiro, G. K., & Rosberger, Z. (2016). Giving Boys a Shot: The HPV Vaccine's Portrayal in Canadian Newspapers. *Health Communication*, 31(12), 1527–1538. <https://doi.org/10.1080/10410236.2015.1089466>
- Reese, S. D. (2018). Foreword. I P. D'Angelo (Red.), *Doing news framing analysis II: Empirical and theoretical perspectives* (2:a uppl.). Routledge.
- Regeringskansliet. (1 augusti 2024). *Regeringen vill att livmoderhalscancer ska utrotas*. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/08/regeringen-vill-att-livmoderhalscancer-ska-utrotas/>

Regeringskansliet. (2 december 2025). *Sverige det mest jämställda EU-landet – men stora utmaningar kvarstår.*

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/12/sverige-det-mest-jamstallda-eu-landet--men-stora-utmaningar-kvarstar/>

Shehata, A. (2019). Journalistikens dagordningar och gestaltningar. I Karlsson, M. & Strömbäck, J. (red.), *Handbok i journalistikforskning* (2. uppl., s. 337–348) Lund: Studentlitteratur.

Siivonen, J. (2007). *Personporträtt som tidningsgenre: En närläsningstudie med fokus på innehållsliga teman, berättarkonventioner och kön.* (SSKH Skrifter 25). Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet.

<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/abe727e8-1dd9-4b94-83b9-8d6b993d3e8a/content>

Sniderman, P. M., Brody, R. A., & Tetlock, P. E. (1991). *Reasoning and choice: Explorations in political psychology.* Cambridge University Press.

Stanley, S. J., Kim, S., & Pitts, M. J. (2018). Gender Norms and Discourses Informing College Men's Perceptions of Heteronormative Sexual Health Responsibilities and HPV Prevention. *Communication Quarterly*, 66(3), 225–244.

<https://doi.org/10.1080/01463373.2017.1356338>

Suppli, C. H., Hansen, N. D., Rasmussen, M., Valentiner-Branth, P., Krause, T. G., & Mølbak, K. (2018). Decline in HPV-vaccination uptake in Denmark – the association between HPV-related media coverage and HPV-vaccination. *BMC Public Health*, 18(1), Article 1360. <https://doi.org/10.1186/s12889-018-6268-x>

The Nobel Foundation. (2008). *Nobelpriset i fysiologi eller medicin 2008.*

Nobelprize.org. <https://www.nobelprize.org/uploads/2018/06/popular-medicineprize2008-sv.pdf>

Vetenskapsrådet. (2024). *God forskningsed 2024.* (ISBN 978-91-89845-08-4). <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2024-10-02-god-forskningsed-2024.html>

World Health Organization. (31 oktober 2025). *China takes historic step to protect women's health: HPV vaccine joins national immunization programme.*

<https://www.who.int/hongkongchina/news/detail/31-10-2025-china-takes-historic-step-to-protect-women-s-health--hvp-vaccine-joins-national-immunization-programme>

Xiao, X., & Su, Y. (2020). Still a “female problem”: a framing analysis of the Human Papillomavirus (HPV) vaccine in Chinese online news. *Chinese Journal of Communication*, 13(3), 275–292. <https://doi.org/10.1080/17544750.2020.1714683>

Zhou, X., Gao, H., & Wang, J. (2025). A Computational Framework Analysis of Public Attitudes Toward Male Human Papillomavirus Infection and Its Vaccination in China: Based on Weibo Data. *Healthcare (Basel)*, 13(3), 287.

<https://doi.org/10.3390/healthcare13030287>

1177. (u.å.). *Frågor och svar om HPV*. <https://www.1177.se/Varmland/undersokning-behandling/vaccinationer/vaccination-mot-hpv/fragor-och-svar-hpv/>

Bilaga 1: Kodinstruktioner

V1. Artikelns ID

Varje artikel har nummerats med ett unikt ID-nummer från 001 till 185.

V2. Tidsspänn

Vilken tidsperiod som artikeln är publicerad under.

V3. Cancerformer relaterade till HPV

Om cancerformer orsakade av HPV nämns i artikeln. HPV är orsaken till cancer eller kan leda till det.

V4. HPV-vaccination som cancerförebyggande medel

HPV-vaccinet nämns som ett förebyggande medel mot cancer.

V5. HPV som könssjukdom

HPV nämns som en könssjukdom eller att viruset kan smittas via sex.

V6. Risker och biverkningar av HPV-vaccin

I artikeln diskuteras om HPV-vaccin kan ge biverkningar, eller om HPV-vaccin beskrivs ge specifika biverkningar.

V7. Livmoderhalscancer

Livmoderhalscancer nämns i artikeln. Räknas även om ordet HPV saknas.

V8. Förebyggande information mot HPV som könssjukdom

HPV-vaccinet gestaltas som ett förebyggande medel mot spridning av könssjukdom (HPV) eller nämns tydligt i samband med sex eller könssjukdom i artikeln.

V9. Vaccinrekommendation

Vilket/vilka kön rekommenderas att vaccinera sig mot HPV. Eller om det står vilket kön som ska vaccinera sig enligt barnvaccinationsprogrammet. Om inget kön nämns blir svaret inget.

V10. HPV-infektion

Vilket/vilka kön som nämns vid HPV-infektion. Vem i artikeln som gestaltas kan drabbas eller få konsekvenser av en HPV-infektion. HPV måste nämnas tillsammans med konsekvenser. Information som styrker ett kön räknas som en könsinriktad gestaltning. Exempel på styrkande information är: livmoderhalscancer, cellförändringar, peniscancer.

V11. Könssjukdom

Vilket/vilka kön som nämns där HPV benämns som könssjukdom. Eller det kön som artikeln handlar mest om där HPV som könssjukdom nämns.

V12. Förebyggande information

Vilket/vilka kön som informationen i artikeln riktar sig till angående rekommendationer och förebyggande åtgärder mot HPV-infektion, med andra ord vilket/vilka kön som ska skydda sig. Vilket kön gestaltas övergripande att bära det största ansvaret att skydda sig själv och andra. Vaccinationsprogrammet räknas inte.

V13. Cancerformer

Vilka cancerformer orsakade av HPV som nämns i artiklarna. Specifika cancerformer måste nämnas.

Bilaga 2: Kodschema

V1. Artikel ID

V2. Tidsspann

Värde:

1 = Ja

2 = Nej

V3. Cancerformer relaterade till HPV

Värde:

1 = Ja

2 = Nej

V4. HPV-vaccination som cancerförebyggande medel

Värde:

1 = Ja

2 = Nej

V5. HPV som könssjukdom

Värde:

1 = Ja

2 = Nej

V6. Risker och biverkningar av HPV-vaccin

Värde:

1 = Ja

2 = Nej

V7. Livmoderhalscancer

Värde:

1 = Ja

2 = Nej

V8. Förebyggande mot könssjukdom

Värde:

1 = Ja

2 = Nej

V9. Vaccinrekommendation

Värde:

1 = Inget

2 = Kvinnor

3 = Män

4 = Båda

V10. HPV-infektion

Värde:

- 1 = Inget
- 2 = Kvinnor
- 3 = Män
- 4 = Båda

V11. Könssjukdom

Värde:

- 1 = Inget
- 2 = Kvinnor
- 3 = Män
- 4 = Båda

V12. Förebyggande information

Värde:

- 1 = Inget
- 2 = Kvinnor
- 3 = Män
- 4 = Båda

V13. Cancerformer

Värde:

- 1 = Livmoderhalscancer
- 2 = Peniscancer
- 3 = Mun- och/eller svalgcancer
- 4 = Analcancer
- 5 = Vulva- och/eller vaginalcancer
- 6 = Fler än en cancerform nämns
- 7 = Ingen